

**IZ STRANOG I MEĐUNARODNOG
KAZNENOG PRAVA**

Zoran Burić*

EUROPSKI UHIDBENI NALOG

U radu se prikazuju odredbe Okvirne odluke o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica koju je Vijeće Europske unije donijelo 13. lipnja 2002., a koja se počela primjenjivati 1. siječnja 2004. Uvodno se skicira pravno stanje koje prethodi donošenju Okvirne odluke, daje se prikaz tzv. tradicionalnoga prava izručenja kojeg su u praksi pokazani nedostatci u odnosima između država članica Europske unije imali, uz niz drugih čimbenika, ipak presudan utjecaj na donošenje Okvirne odluke i njezin sadržaj. Posebna je pozornost posvećena problemima implementacije Okvirne odluke u nacionalno pravo država članica, jer je riječ o pravnom instrumentu europskoga kaznenoga prava koji nema neposredan pravni učinak. Upozorava se i na nužnost anticipiranoga djelovanja, kako od hrvatske stručne pravne javnosi, tako i od zakonodavca, a vezano uz Okvirnu odluku koja kao dio zajedničke pravne stečevine država članica Europske unije kroz određeno vrijeme nužno postaje dio hrvatskoga pravnoga sustava, pritom tražeći njegovu prilagodbu, pa i na najvišoj, ustavnoj razini, svojim odredbama.

1. UVOD

Vijeće Europske unije donijelo je 13. lipnja 2002. Okvirnu odluku o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (dalje: Okvirna odluka).¹ Okvirnom odlukom mijenja se dotadašnji sustav izručenja između država članica Europske unije. Tradicionalni sustav izručenja zamjenjuje se sustavom predaje između nadležnih sudskih (pravosudnih) vlasti.

Pravni temelj tradicionalnog sustava izručenja između europskih država jest Europska konvencija o izručenju iz 1957. godine,² donesena u okviru

---

* Zoran Burić, dipl. pravnik iz Zagreba. U radu se iznosi bitan sadržaj autorova diplomskog rada obranjenog 27. ožujka 2007. na Pravnom fakultetu u Zagrebu.

¹ Council Framework Decision of 13 June 2002 on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States. Okvirna odluka dostupna je na internetskoj adresi: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002F0584:EN:HTML>

² I Republika Hrvatska stranka je Konvencije. Ona je potvrđena Zakonom od 7. prosinca 1994. (NNMU 14/94), na snazi je prema Republici Hrvatskoj od 25. travnja 1995. Izvorni tekst

Vijeća Europe. Ta je konvencija izmijenjena i dopunjena dvama dopunskim protokolima iz 1975. i 1978. godine.³ Osim Konvencije i njezinih protokola, određena pitanja vezana za izručenje uređuje Europska konvencija o suzbijanju terorizma iz 1977. godine,⁴ također donesena u okviru Vijeća Europe. Unutar pravnih okvira Europske unije donesene su tri konvencije koje se u potpunosti ili djelomično odnose na izručenje i koje čine dio zajedničke pravne stečevine (*the Union acquis*), i to:

1. Konvencija iz 1990. kojom se primjenjuje Schengenski sporazum iz 1985. o postupnom ukidanju provjera na zajedničkim granicama,^{5,6}
2. Konvencija o pojednostavnjenom postupku izručenja između država članica Europske unije iz 1995. godine⁷ i
3. Konvencija koja se odnosi na izručenje između država članica Europske unije iz 1996. godine.^{8,9}

Konvencije na engleskom i službeni prijevod na hrvatskom mogu se naći u knjizi: Krapac, D., Međunarodna kaznenopravna pomoć, Narodne novine, Zagreb, 2006. (dalje Krapac, MKP) na stranicama 573 do 592.

³ Konvencija iz 1957. godine izmijenjena je i dopunjena dvama protokolima, Dopunskim protokolom Europske konvencije o izručenju od 15. listopada 1975. (Republika Hrvatska obvezana je tim protokolom na temelju Zakona kojim je on potvrđen, NNMU 14/94, na snazi je prema RH od 25. travnja 1995.) te Drugim dopunskim protokolom Europske konvencije o izručenju od 17. ožujka 1978. (u RH potvrđen Zakonom od 7. prosinca 1994., NNMU 14/94, na snazi prema RH od 25. travnja 1995.) Oba protokola u engleskom izvorniku i u prijevodu na hrvatski dostupna su u knjizi: Krapac, MKP, str. 592 do 606.

⁴ I tu je konvenciju potvrdila Republika Hrvatska Zakonom iz 2002. (NNMU 12/2002). Prema Republici Hrvatskoj na snazi je od 16. travnja 2003. (NNMU 2/2003). Konvencija i njezin službeni prijevod na hrvatski dostupni su na internetskoj adresi: www.nn.hr.

⁵ Convention implementing the Schengen agreement on the gradual abolition of checks at their common borders. Konvencija je dostupna na internetskoj adresi: [http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(02\)&model=guichett](http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(02)&model=guichett)

⁶ Inaugurirajući Schengenski informacijski sustav, ta je konvencija značajno olakšala protok informacija i stvorila preduvjete za brže i jednostavnije kontakte između nacionalnih vlasti država članica u pitanjima uhićenja traženih osoba. Pravno, međutim, nije ništa promijenila u tradicionalnom sustavu izručenja. Tako u Eksplanatornom izvještaju koji je Komisija podnijela Vijeću Europske unije zajedno s prijedlogom Okvirne odluke od 27. studenog 2001., str. 2 (dalje: Eksplanatorni izvještaj). Prijedlog Okvirne odluke s Eksplanatornim izvještajem dostupan je na internetskoj adresi: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52001PC0522:EN:HTML>

⁷ Convention on simplified extradition procedure between the Member States of the European Union. Konvencija je dostupna na internetskoj adresi: [http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41995A0330\(01\)&model=guichett](http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41995A0330(01)&model=guichett)

⁸ Convention relating to extradition between The Member States of the European Union. Konvencija je dostupna na internetskoj adresi: [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:41996A1023\(02\):EN:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:41996A1023(02):EN:HTML)

⁹ Dvije posljednje navedene konvencije donesene su s ciljem ubrzanja i pojednostavnjenja postupka izručenja izgrađenog na temeljima Konvencije iz 1957. Međutim, njima nije promije-

Međutim, tradicionalni sustav izručenja pokazao je niz nedostataka, među kojima se osobito ističu njegova složenost i dugotrajnost. Posebnosti Europske unije, kao zajednice država s međusobnim slobodnim kretanjem robe, osoba, usluga i kapitala, naglašavale su nedostatke svojstvene tom sustavu.¹⁰ Problem porasta broja zahtjeva za izručenjem osumnjičenih i osuđenih osoba koje je jedna država članica upućivala drugoj nije se, usprkos svim nastojanjima,¹¹ mogao riješiti unutar postojećih pravnih okvira.

Prve ideje o zamjeni postojećeg sustava iznesene su u Zaključcima usvojenim na sastanku Vijeća Europske unije u Tampereu, održanom 15. i 16. listopada 1999.¹² Vijeće ja tada zaključilo da u odnosima između država članica treba ukinuti formalni postupak izručenja, i to osoba koje nakon što su pravomoćno osuđene bježe od pravde. Za ostale osobe Vijeće smatra da bi trebalo ubrzati postupak izručenja i poziva države članice da iznesu svoje prijedloge u svezi s tim. Tijela Europske unije tada su pozvana na usvajanje Programa mjera za primjenu načela uzajamnog priznanja odluka donesenih u kaznenom postupku.

Vijeće Europske unije usvojilo je taj program 30. studenoga 2000.¹³ Pozivanje na načelo uzajamnog priznanja temelj je za donošenje Okvirne odluke i nužan preduvjet za uspješno ostvarivanje ciljeva namijenjenih europskom uhiđbenom nalogu. Načelo uzajamnog priznanja znači automatsko priznavanje i izvršenje sudova jedne države članice odluka donesenih od sudova druge države članice.¹⁴ Primjena toga načela dovodi do slobodnoga kretanja sudskih odluka, kako se navodi u Preambuli Okvirne odluke.¹⁵ Radi se zapravo o ekonomskom načelu (slobodnoga kretanja dobara) koje je preneseno u područje

---

njena priroda tradicionalnog sustava izručenja kao političkog procesa. Osim toga, ratificiralo ih je samo devet odnosno osam država članica. Tako u Eksplanatornom izvještaju, str. 2.

¹⁰ U uvodu prijedloga Okvirne odluke navodi se: Extradition... is often a slow and complex business, and it is not suited to a frontier-free area such as the European Union in which there is a high degree of trust and cooperation between States that share a sophisticated concept of the State based on the rule of law.

¹¹ Upravo kao takva nastojanja treba promatrati u prije navedenim konvencijama donesenim u okviru Europske unije kojima je mijenjan tradicionalni sustav izručenja.

¹² The Conclusions of the Tampere European Council. Dostupno na internetskoj adresi: http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm

¹³ The programme of measures to implement the principle of mutual recognition of criminal decisions. Program je dostupan na internetskoj adresi: [http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32001Y0115\(02\)&mode=l=guichett](http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32001Y0115(02)&mode=l=guichett)

¹⁴ "As regards extradition, the implementation of this principle means that each national judicial authority should *ipso facto* recognise requests for surrender of a person made by the judicial authority of another Member State with a minimum of formalities." Tako u Eksplanatornom izvještaju, str. 2.

¹⁵ Točka 5.

prava. Uzajamno izvršenje uhidbenih naloga samo je jedna od mjera kojima se primjenjuje načelo uzajamnog priznanja sudskih odluka. Europski uhidbeni nalog prva je mjera u području kaznenog prava kojom se primjenjuje načelo uzajamnog priznanja, koje Europsko Vijeće smatra kamenom temeljcem sudске suradnje između država članica.¹⁶

Prijedlog za donošenje Okvirne odluke podnijela je Komisija 27. studenoga 2001.,¹⁷ a svoje mišljenje o prijedlogu iznio je Europski parlament.¹⁸

Okolnost što je od prvih službeno iznesenih ideja o zamjeni postojećeg sustava izručenja novim sustavom do podnošenja prijedloga Okvirne odluke prošlo više od dvije godine nije slučajna, uzme li se u obzir osjetljivost materije, osobito s pozicije zaštite suvereniteta država članica u području kaznenoga prava. U normalnim se okolnostima mogao očekivati i duže razdoblje za obavljanje svih radnji koje prethode podnošenju prijedloga Okvirne odluke. Međutim, presudan utjecaj na dinamiku predradnji imao je teroristički napad na Sjedinjene Američke Države 11. rujna 2001. Bilo bi pogrešno Okvirnu odluku promatrati isključivo kako sredstvo kojim se nastoji doskočiti nedostacima postojećeg sustava izručenja, a pritom ne uzeti u obzir i globalnu prijetnju terorizma koja je u tom strašnom terorističkom napadu tako jasno izašla na vidjelo. Okvirnu odluku valja, dakle, promatrati, prema nekima, prije svega, i kao odgovor država članica Europske unije na globalnu prijetnju terorizma.

Vijeće Europske unije donijelo je Okvirnu odluku na temelju ovlasti iz Ugovora o Europskoj uniji. Naime, u 6. poglavlju toga ugovora nalaze se odredbe o policijskoj i pravosudnoj suradnji između država članica u kaznenim stvarima (čl. 29.-42. Ugovora o Europskoj uniji).¹⁹ Kao jedna od mjera za promicanje policijske i pravosudne suradnje između država članica, predviđena je i mogućnost donošenja okvirnih odluka Vijeća (čl. 34. st. 2. (b)).²⁰ Vijeće može donositi okvirne odluke na temelju jednoglasne odluke donesene na prijedlog Komisije ili bilo koje od država članica. Cilj je okvirnih odluka ujednačavanje

---

¹⁶ Tako točka 6 Preambule.

¹⁷ *Supra*, bilješka 6.

¹⁸ European Parliament legislative resolution on the proposal for a Council framework decision on the European arrest warrant and the surrender procedures between the Member States. Dostupno na internetskoj adresi: <http://eur-lex.europa.eu>

¹⁹ Riječ je o odredbama koje su unesene u Ugovor iz Amsterdama iz 1997. god. (stupio na snagu 1999. god.). Na temelju tog ugovora, jedan od ciljeva Europske unije jest i stvaranje jedinstvenoga područja slobode, sigurnosti i pravde (*an area of freedom, security and justice*). Te su odredbe tzv. treći stup prava Europske unije. Ugovor o Europskoj uniji dostupan je na internetskoj adresi: <http://europa.eu.int/en/record/mt/top.html>

²⁰ Osim okvirnih odluka, Vijeće može usvajati zajednička stajališta te donositi odluke i konvencije u okviru svojih ovlasti u području policijske i pravosudne suradnje između država članica. Pogledaj čl. 34. Ugovora o Europskoj uniji, *supra*, bilješka 19.

zakona i propisa država članica u ovom području. Okvirne odluke obvezuju države članice u smislu da ih moraju prihvatiti, ali nemaju izravan učinak, što znači da je svaka država članica dužna donijeti odgovarajuće propise kojima implementira okvirnu odluku u svoj nacionalni pravni sustav, pritom slobodno odlučujući o obliku i metodi kojom će to učiniti.

Nakon što smo ukratko razmotrili njezin razvojni put i razloge za njezino donošenje, iznose se najznačajnije novosti koje donosi Okvirna odluka u odnosu prema tradicionalnom sustavu izručenja. Okvirna odluka donosi značajne novosti u postupku izručenja, ali i otklanja neke smetnje za izručenje. Što se tiče postupka, Okvirnom odlukom uveden je postupak predaje između nadležnih sudskih vlasti, isključena je uloga središnjih vlasti kao onih koje konačno odlučuju o izručenju. Odluka o izvršenju europskog uhiđbenog naloga sudska je odluka i uopće čitav postupak predaje izgrađen je na izravnim kontaktima između nadležnih sudskih vlasti država članica, uz što je moguće manje upletanje središnjih vlasti odnosno, ako je to moguće, bez njihova upletanja. Načelo uzajamnog priznanja omogućuje automatsko izvršenje europskog uhiđbenog naloga uhićenjem tražene osobe. Trajanje postupka predaje ograničeno je rokovima. Sve novosti glede postupka učinjene su radi ubrzanja postupka i povećanja njegove učinkovitosti. Ali, kako brzina postupanja dovodi i u pitanje zaštitu procesnih prava tražene osobe, zaštita tih prava podiže se na višu razinu (pravo na pravnog savjetnika, pravo na tumača, ograničenje trajanja pritvora za potrebe predaje...) radi uspostavljanja ravnoteže između sigurnosti i slobode.

Otklanjaju se neke negativne pretpostavke (smetnje) za izručenje koje su bile svojstvene tradicionalnom sustavu izručenja: državljanstvo tražene osobe te politička ili financijska narav kaznenog djela. Što se tiče smetnji za izručenje prema Okvirnoj odluci, riječ je o ograničenom broju točno određenih razloga, od kojih su samo neki obvezni u smislu da država članica zbog postojanja nekog od njih mora odbiti predaju, dok su ostali izborni, u smislu da država članica može odlučiti hoće li zbog njihova postojanja odbiti predaju. Učinci načela obostrane kažnjivosti i načela specijaliteta znatno su ograničeni.

Nakon što su uvodno iznesene neke temeljne karakteristike sustava izgrađenog na Okvirnoj odluci, daje se pregled njezinih odredaba.

2. ODREDBE OKVIRNE ODLUKE

Odredbe Okvirne odluke podijeljene su u četiri poglavlja. Prvo poglavlje sadržava osnovna načela na kojima se temelji odluka, u drugom je poglavlju reguliran postupak predaje, treće poglavlje bavi se učincima predaje tražene osobe, a posljednje, četvrto poglavlje sadržava prijelazne i završne odredbe.

2.1. Osnovna načela²¹

U prvom se poglavlju iznosi pojam europskog uhidbenog naloga i njegov sadržaj, državama članicama nameće se obveza njegova izvršenja, definira se područje njegove primjene, navode se smetnje za izvršenje europskog uhidbenog naloga te se određuje pojam nadležnih sudskih vlasti i uloga središnjih vlasti.

2.1.1. Pojam europskog uhidbenog naloga i obveza njegova izvršenja

Europski uhidbeni nalog sudska je odluka donesena od jedne države članice radi uhićenja i predaje tražene osobe od druge države članice, radi kaznenoga progona ili izvršenja zatvorske kazne ili sigurnosne mjere (čl. 1. st. 1.) Bitna obilježja europskog uhidbenog naloga koja se naglašavaju u ovoj odredbi jesu:

- a) riječ je o sudskoj odluci, što znači da je donosi sudska vlast države izdavanja naloga. Valja odmah naglasiti da pojam sudske vlasti upotrijebljen u Okvirnoj odluci uključuju ne samo nadležni sud države članice već i ona tijela koja su u toj državi nadležna za kazneni progon.²² Isključene su administrativne odluke. O kojoj će se sudskoj vlasti raditi, određuje ta država članica.²³ Potrebno je razlikovati europski uhidbeni nalog kao sudsku odluku i odluke na temelju kojih se može izdati europski uhidbeni nalog. Naime, čl. 8. kojim se definira sadržaj i oblik naloga sadržava odredbu pod (c) prema kojoj nalog mora sadržavati dokaze o izvršnoj presudi, nalogu za uhićenje ili bilo kojoj drugoj sudskoj odluci koja ima jednak učinak, a koja ulazi u područje primjene čl. 1. i 2. Dakle, riječ je o odlukama donesenim u državi izdavanja naloga na temelju kojih nadležne sudske vlasti te države mogu izdati europski uhidbeni nalog;
- b) ta odluka smjera na uhićenje tražene osobe od države članice kojoj je takav nalog upućen te na predaju (izručenje) osobe onoj državi članici koja je nalog izdala. Europski uhidbeni nalog sadržava četiri obveze za državu članicu kojoj se upućuje, predstavlja zahtjev za pomoć u potrazi, za uhićenje, pritvaranje i predaju tražene osobe.²⁴ To se obilježje naloga ističe

---

²¹ Chapter 1, General Principles.

²² “The term judicial authority corresponds to the judicial authorities as such and the prosecution services, but not to the authorities of police force”. Tako u Eksplanatornom izvještaju, str. 7.

²³ Nadležna sudska vlast ne mora biti ista ona vlast koja je donijela odluku na temelju koje se izdaje europski uhidbeni nalog. Za pojam nadležne sudske vlasti pogledaj *infra*, 2.1.4.

²⁴ Tako u Eksplanatornom izvještaju, str. 7. Pritom se također navodi da te četiri obveze nemaju jednak pravni učinak. Obveza potrage i uhićenja postoji i u onim slučajevima kada država

kao vrlo važno, jer se u nalogu sadržane karakteristike i naloga za uhićenje i zahtjeva za izručenje koje su u prijašnjim instrumentima koji su regulirali izručenje između država članica bile sadržane u dvama različitim aktima.²⁵ Tražena osoba mogla je biti uhićena bilo na temelju međunarodne tjeralice, bilo na temelju zahtjeva za privremeno uhićenje. Nakon uhićenja, država moliteljica trebala je poslati zahtjev za izručenje. To je samo jedan od elemenata u cjelokupnoj strukturi ideje o europskom uhiđbenom nalogu kao sustavu izručenja koji omogućuje znatno brži i jednostavniji postupak izručenja od onih koji su mu prethodili;

- c) konačni cilj naloga jest kazneni progon ili izvršenje zatvorske kazne ili sigurnosne mjere nad traženom osobom u zemlji koja je izdala nalog. Kad se govori o kaznenom progonu tražene osobe, opet valja uzeti u obzir odredbu čl. 8. st. 1.(c) i obratiti pozornost na odluke na temelju kojih se može izdati europski uhiđbeni nalog. Vidi se da je riječ samo o sudskim odlukama, što znači da je kazneni progon tražene osobe u državi izdavanja naloga došao u fazu u kojoj se tom osobom ne bave samo tijela kaznenog progona, već i sud. U tom se postupku moraju ispuniti pretpostavke na temelju kojih traženoj osobi može biti oduzeta sloboda, odnosno mora biti doneseno rješenje o pritvoru. Nije nužno da nadležni sud izda nalog za uhićenje, ali ništa ne smije sprječavati njegovo izdavanje.²⁶ Pojam sigurnosne mjere rabi se u smislu u kojem je upotrijebljen u Europskoj konvenciji o izručenju iz 1957. godine.²⁷

Okvirna odluka nameće obvezu državama članicama koje su primile europski uhiđbeni nalog da ga izvrše na temelju načela uzajamnog priznanja i u skladu s odredbama Okvirne odluke (čl. 1. st. 2.). Načelo uzajamnog priznanja omogućuje automatsko izvršenje europskog uhiđbenog naloga uhićenjem tražene osobe. Glede uhićenja, ne provode se nikakve provjere. Što se pak tiče predaje tražene osobe (jednako je i s pritvaranjem), izvršna sudska vlast dužna je nalog izvršiti ako je to u skladu s odredbama Okvirne odluke odnosno u skla-

---

članica može odbiti izvršenje europskog uhiđbenog naloga. O pritvaranju tražene osobe izvršna sudska vlast odlučuje na temelju posebne odluke, a jednako tako i o predaji.

²⁵ Tako u Eksplanatornom izvještaju: "U prethodnom sustavu, prema Konvenciji iz 1957. kako je implementirana u Schengenskoj konvenciji, nalog za privremeno uhićenje i zahtjev za izručenje bili su dva odvojena stadija postupka. U skladu s načelom uzajamnog priznanja sudskih odluka više nije potrebno razlikovati ta dva stadija. Nalog za uhićenje djeluje ne samo kao uobičajeni nalog za uhićenje (potraga, uhićenje, pritvor) već i kao zahtjev za izručenje vlastima države izdavanja naloga."

²⁶ Tako u Eksplanatornom izvještaju, str. 6.

²⁷ Tako u Eksplanatornom izvještaju, str. 8. Prema čl. 25. Europske konvencije o izručenju iz 1957. godine: "U svrhu primjene ove konvencije, izraz sigurnosna mjera uključuje svaku sigurnosnu mjeru s lišavanjem slobode koju je izrekao kazneni sud pored ili umjesto kazne zatvora."

du s njezinim pravom kojim se ta odluka implementira, jer Okvirna odluka nema neposredni učinak.²⁸ Nakon postupka provjere, o predaji osobe izvršna sudska vlast donosi posebnu odluku.²⁹ Državama se ne daju nikakve diskrecijske ovlasti u pogledu izvršenja naloga, jedini temelj za njegovo izvršenje je Okvirna odluka.³⁰

Čl. 1. st. 3. određuje odnos europskog uhidbenog naloga prema temeljnim ljudskim pravima. Cilj Okvirne odluke nije samo stvoriti područje sigurnosti unutar granica Unije, već podići razinu zaštite temeljnih ljudskih prava osoba na koje se europski uhidbeni nalog odnosi. U ovom se stavku kaže kako Okvirna odluka neće imati učinak mijenjanja obveze poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela koji su sadržani u čl. 6. Ugovora o Europskoj uniji.³¹ U pogledu primjene Okvirne odluke države su obvezne poštovati odredbe Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, što znači da traženoj osobi moraju biti zajamčena sva prava tamo propisana.³² Nadalje, Okvirnom su odlukom osobi koja je uhićena na temelju europskog uhidbenog naloga zajamčena prava na pomoć pravnog savjetnika i tumača,³³ a učinjeni su i drugi koraci radi zaštite prava tražene osobe. Osim tih odredaba, i Preambula Okvirne odluke sadržava odredbe o temeljnim ljudskim pravima. Tako točka 12 Preambule kaže kako Okvirna odluka poštuje temeljna prava i načela priznata čl. 6. Ugovora o Europskoj uniji i izražena u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, osobito u njezinu 6. poglavlju. U toj je točki sadržana i antidiskriminacijska klauzula³⁴: ništa u Okvirnoj odluci ne smije se tumačiti

---

²⁸ Implementaciju Okvirne odluke u nacionalno pravo država članica regulira čl. 34., pogledaj *infra*, 2.4.3.

²⁹ U točki 8 Preambule stoji: "Odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga mora biti podvrgnuta potrebnim kontrolama, što znači da sudska vlast države članice u kojoj je tražena osoba uhićena mora donijeti odluku o njezinoj predaji."

³⁰ O europskom uhidbenom nalogu i načelu uzajamnog priznanja više kod Gomez-Jara Diez, C., *European Arrest Warrant and the Principle of Mutual Recognition*. Dostupno na internetskoj adresi: www.mpicc.de/eucrium

³¹ U čl. 6. Ugovora o Europskoj uniji stoji: "1. The Union is founded on the principles of liberty, democracy, respect for human rights and fundamental freedoms, and the rule of law, principles which are common to the Member States; 2. The Union shall respect fundamental rights, as guaranteed by the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms ... and as they result from the constitutional traditions common to the Member States, as general principles of Community law; 3. ...; 4. ..."

³² Važno je naglasiti da u pogledu primjene čl. 5. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ne postoji razlika između izručenja i predaje te su, prema tome, ne samo odredbe toga članka već i standardi utvrđeni u judikaturi Europskog suda za zaštitu ljudskih prava primjenjivi na postupak predaje na temelju europskog uhidbenog naloga. Tako u Eksplanatornom izvješčaju, str. 5.

³³ Čl. 11. Okvirne odluke, pogledaj *infra*, 2.2.2.

³⁴ O pojmu antidiskriminacijske klauzule u pravu izručenja u knjizi: Krapac, MKP, str. 57-58.

kao da zabranjuje odbijanje predaje osobe za koju je izdan europski uhidbeni nalog ako postoje razlozi za vjerovanje, utemeljeni na objektivnim elementima, da je taj nalog za uhićenje izdan s ciljem progona ili kažnjavanja osobe na temelju njezina spola, rase, religije, etničkog podrijetla, državljanstva, jezika, političkog mišljenja ili spolne orijentacije ili da bi zbog neke od tih osobina položaj te osobe mogao biti lošiji. Točka 13 Preambule navodi kako nitko ne smije biti udaljen, protjeran ili izručen državi ako postoji ozbiljan rizik da će tamo biti izložena smrtnoj kazni, mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Preambula sadržava i odredbu o zaštiti osobnih podataka s obzirom na njihovo automatsko sravnjivanje (točka 14.).^{35, 36}

2.1.2. Područje primjene europskog uhidbenog naloga

Europski uhidbeni nalog ne može se izdati za bilo koje kazneno djelo. Mora se raditi o kaznenom djelu koje ulazi u njegovo područje primjene. Europski uhidbeni nalog može se izdati za djela koja su po pravu države izdavanja naloga kažnjiva zatvorskom kaznom ili sigurnosnom mjerom maksimalnog trajanja od najmanje 12 mjeseci ili, ako je kazna već izrečena ili je sigurnosna mjera primijenjena, u trajanju od najmanje 4 mjeseca (čl. 2. st. 1.). Dakle, da bi država članica mogla izdati europski uhidbeni nalog, mora se raditi o djelu koje je po njezinu pravu kazneno djelo kažnjivo kaznom oduzimanja slobode, i to zatvorskom kaznom ili sigurnosnom mjerom. Međutim, potrebno je da su za ta djela zapriječene kazne oduzimanja slobode određenog trajanja: maksimalnog trajanja od najmanje 12 mjeseci. Ako je kazna ili mjera već izrečena, mora se raditi o razdoblju oduzimanja slobode od najmanje 4 mjeseca. Cilj je takve odredbe ograničiti primjenu europskog uhidbenog naloga na ona kazne-

---

³⁵ Šire o odnosu Okvirne odluke prema zaštiti temeljnih ljudskih prava može se naći u knjizi: Apap, J. i Carrera S.: *Judicial cooperation in criminal matters, European arrest warrant, A good testing ground for mutual recognition in the enlarged EU?*, CEPS, 2004., dostupno na internetskoj adresi: www.eurowarrant.net

³⁶ Mnogo je bilo zamjerki na račun Okvirne odluke zato što povreda Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda zajamčenih prava nije izrijeком predviđena kao smetnja za izvršenje europskog uhidbenog naloga (o smetnjama za izvršenje pogledaj *infra*, 2.1.3.). Usprkos tome, izvršnoj sudskoj vlasti ostaje mogućnost da odbije izvršenje naloga pozivom na čl. 1. st. 3. ili na točke 12 i 13 Preambule. Izostavljanje takve smetnje za izvršenje ima cilj da se svaki put ne provjerava postoji li povreda temeljnih ljudskih prava, već da se to pitanje iznosi samo u izvanrednim slučajevima kad postoje opravdani razlozi za sumnju da bi se takvo nešto moglo dogoditi. Takvo je razmišljanje utemeljeno na točki 10 Preambule koja kaže da se mehanizam europskog uhidbenog naloga temelji na visokom stupnju povjerenja između država članica.

na djela koja to zbog svoje ozbiljnosti, koja se izražava kroz visinu zapriječene ili izrečene kazne, zaslužuju. Riječ je o primjeni načela ekonomičnosti.

Čl. 2. st. 2. jedna je od najznačajnijih i najdvojblijih odredaba Okvirne odluke. U njemu se navode kaznena djela koja dovode do izvršenja europskog uhidbenog naloga bez potvrde obostrane kažnjivosti djela. Pretpostavka obostrane kažnjivosti jedna je od temeljnih pretpostavki tradicionalnog prava izručenja, tako i prema Europskoj konvenciji o izručenju.³⁷ Države su uobičajile zahtijevati da se radi o djelu koje je kažnjivo i po njihovu pravu kako bi udovoljile zahtjevu za izručenje koji im je uputila druga država. Uklanjanje pretpostavke obostrane kažnjivosti dovodi do situacije u kojoj država članica kojoj je upućen europski uhidbeni nalog mora taj nalog izvršiti, iako se odnosi na djelo koje po njezinu pravu nije uopće kažnjivo. Ostajući na teritoriju te države članice, osoba ne bi bila izvrgnuta nikakvim sankcijama zbog ponašanja na koje se nalog odnosi, ali predajom državi članici koja je nalog izdala osobi prijeto oduzimanje slobode. Stavak 2. doslovce navodi: "Sljedeća kaznena djela, ako su u državi članici izdavanja naloga kažnjiva zatvorskom kaznom ili sigurnosnom mjerom maksimalnog trajanja najmanje tri godine, onako kako su definirana pravom države članice izdavanja naloga, dovest će, u skladu s odredbama Okvirne odluke i bez potvrde obostrane kažnjivosti, do predaje na temelju europskog uhidbenog naloga:

- sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji,
- terorizam,
- trgovanje ljudima,
- seksualno iskorištavanje djece i dječja pornografija,
- nezakonito trgovanje drogama i psihotropnim supstancijama,
- nezakonito trgovanje oružjem, strjeljivom i eksplozivima,
- korupcija,
- pronevjera, uključujući onu koja ide na štetu financijskih interesa Europskih zajednica u smislu Konvencije od 26. srpnja 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica,
- pranje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom,
- krivotvorenje valute, uključujući euro,
- kompjutorski kriminalitet,
- kaznena djela protiv okoliša, uključujući nezakonito trgovanje ugroženim životinjskim i biljnim vrstama i raznolikostima,
- uspostavljanje nezakonitog ulaska i boravka,
- ubojstvo, teška tjelesna ozljeda,
- nezakonito trgovanje ljudskim tkivom i organima,
- otmica, nezakonito oduzimanje slobode i uzimanje talaca,

---

³⁷ Više o pretpostavci obostrane kažnjivosti (identiteta normi) u tradicionalnom pravu izručenja u knjizi: Krapac, MKP, str. 40-45.

- rasizam i ksenofobija,
- organizirano ili oružano razbojništvo,
- nezakonito trgovanje kulturnim dobrima, uključujući starine i umjetnička djela,
- prijevara,
- reketarenje i iznuda,
- krivotvorenje i nezakonito umnožavanje proizvoda (piratstvo),
- krivotvorenje službenih dokumenata i trgovanje tim krivotvorinama,
- krivotvorenje sredstava plaćanja,
- nezakonito trgovanje hormonskim supstancijama i ostalim poticateljima rasta,
- nezakonito trgovanje nuklearnim i radioaktivnim materijalom,
- trgovanje ukradenim vozilima,
- silovanje,
- palež,
- kaznena djela koja spadaju u nadležnost Međunarodnog kaznenog suda,
- otmica zrakoplova i brodova,
- sabotaza.”

Vidi se da je riječ čak o 32 kategorije kaznenih djela koja dovode do predaje na temelju europskog uhidbenog naloga bez obzira na pretpostavku obostrane kažnjivosti. Dakle, mora se raditi o određenoj vrsti kaznenog djela i o kaznenom djelu za koje je zapriječena određena kazna (maksimalno trajanje oduzimanja slobode od najmanje tri godine) da bi došlo do izvršenja europskog uhidbenog naloga bez obzira na to kakvo je stajalište države članice kojoj je nalog upućen i na teritoriju koje se tražena osoba nalazi prema takvom ponašanju, nije potrebno ni da je riječ o kaznenom djelu prema njezinu pravu, a osobito nije važno kakvom je kaznom to djelo, ako postoji, kažnjivo.

Međutim, prethodno navedena lista kaznenih djela nije konačna. Naime, čl. 2. st. 3. daje ovlast Vijeću da tu listu proširi. Vijeće može u bilo kojem trenutku, postupajući jednoglasno i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom sukladno čl. 39. st. 1. Ugovora o Europskoj uniji, dodati druge kategorije kaznenih djela na navedenu listu. Osim toga, Vijeću se nameće dužnost da, nakon što primi izvješće Komisije u skladu s čl. 34. st. 3., ispita treba li listu proširiti ili izmijeniti.

Iako je primjena načela obostrane kažnjivosti znatno ograničena u odnosu prema europskom uhidbenom nalogu, ipak ga Okvirna odluka nije sasvim isključila. Naime, u čl. 2. st. 4. daje se mogućnost državama članicama da za ona kaznena djela koja se ne nalaze na listi iz stavka 2. uvjetuju predaju osobe na temelju europskog uhidbenog naloga činjenicom da se nalog odnosi na djelo koje je i u državi izvršenja naloga kazneno djelo, bez obzira na njegove konstitutivne elemente i na to kako je djelo opisano. Ostavlja se mogućnost državama članicama da u svoje nacionalno pravo ugrade odredbu prema kojoj

se europski uhidbeni nalog neće izvršiti ako se odnosi na djelo koje nije kazneno djelo i po pravu te države članice. U tom su smislu posebno važne odredbe čl. 8. st. 1. (d), (e) i (g) koje traže da se u europskom uhidbenom nalogu nađu konkretne informacije koje se odnose na predmetno kazneno djelo kako bi se na temelju njih moglo provjeriti postojanje pretpostavke obostrane kažnjivosti. Ta se mogućnost dalje konkretizira u čl. 4. t. 4., gdje se nepostojanje obostrane kažnjivosti tretira kao relativna smetnja za izvršenje naloga.³⁸

2.1.3. Negativne pretpostavke (smetnje) za izvršenje europskog uhidbenog naloga

Riječ je o okolnostima postojanje kojih dovodi ili može dovesti do odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga od izvršne sudske vlasti. Prema tome mora li pojedina okolnost dovesti do neizvršenja europskog uhidbenog naloga ili to samo može, te se okolnosti dijele na apsolutne i relativne smetnje. Razlika između njih je u tome što apsolutne smetnje države članice moraju ugraditi u svoje nacionalno pravo, implementirajući Okvirnu odluku, dok kod relativnih o njima samima ovisi hoće li to učiniti.

2.1.3.1. Apsolutne smetnje za izvršenja naloga

Prvo se navode osnove zbog kojih država članica kojoj je upućen europski uhidbeni nalog mora odbiti njegovo izvršenje (čl. 3.). Države članice kojima je upućen europski uhidbeni nalog odbit će njegovo izvršenje:

- a) ako je kazneno djelo na koje se nalog odnosi obuhvaćeno amnestijom u državi izvršenja naloga, a ta je država bila nadležna za kazneni progon za to kazneno djelo prema vlastitom kaznenom pravu;³⁹

---

³⁸ U pogledu pretpostavke obostrane kažnjivosti, zanimljivo je primjetiti kako Okvirna odluka znatno odstupa od predloženog teksta (za tekst Prijedloga okvirne odluke, *supra*, bilješka 6). Naime, u Prijedlogu, njegovu čl. 27., ukinuta je primjena pravila obostrane kažnjivosti, ali svaka je država članica imala mogućnost koristiti se listom iznimaka (*list of exceptions, negative list*), na kojoj bi se nalazila ponašanja koja druge države članice smatraju kaznenim djelima, a u pogledu kojih ta država članica neće izvršiti europski uhidbeni nalog zato što bi to bilo protivno temeljnim načelima njezina pravnog sustava. Prijedlog je, osim toga, predviđao još jednu iznimku kada dolazi do primjene pravila obostrane kažnjivosti: ako je država članica izdavanja izdala nalog za djelo koje ni u jednom svojem dijelu nije počinjeno na njezinu teritoriju, a to djelo nije kazneno prema pravu države izvršenja naloga. Riječ je o iznimci u slučaju ekstrateritorijalne jurisdikcije države članice izdavanja naloga (čl. 28. Prijedloga okvirne odluke - *Principle of territoriality*).

³⁹ U Eksplanatornom izvještaju (str. 17) predviđanje amnestije kao apsolutne smetnje za izvršenje naloga obrazlaže se postojanjem “demokratske debate” u državi prije donošenja odlu-

- b) ako je izvršna sudska vlast obaviještena da je država članica već donijela pravomoćnu presudu za istu osobu za isto kazneno djelo, uz uvjet da je, ako je osoba osuđena, kazna izvršena, da se izvršava ili da se više ne može izvršiti po pravu države članice koja je donijela osuđujuću presudu;⁴⁰
- c) ako osoba na koju se odnosi europski uhidbeni nalog ne može zbog svojih godina kazneno odgovarati za djelo na koje se nalog odnosi prema pravu države izvršenja naloga.

Dakle, tri su slučaja u kojima države članice moraju odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga: amnestija, pravilo *ne bis in idem* te za osobe koje zbog svojih godina ne mogu kazneno odgovarati u državi izvršenja naloga. Posebno je zanimljiva primjena pravila *ne bis in idem*. Relevantna je pravomoćna presuda koja se odnosi na istu osobu za isto kazneno djelo u bilo kojoj državi članici, a ne samo u državi izvršenja naloga. To nije jedina odredba Okvirne odluke koja se bavi učincima pravila *ne bis in idem*. U sljedećem članku, čl. 4., pravilu *ne bis in idem* u dvjema su točkama dani učinci relativne smetnje za izvršenje naloga.^{41, 42}

2.1.3.2. Relativne smetnje za izvršenje naloga

Razlozi za moguće odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga, odnosno relativne smetnje za izvršenje, prema Okvirnoj odluci jesu:

- a) obostrana kažnjivost. Ako djelo na koje se nalog odnosi ne predstavlja kazneno djelo po pravu države izvršenja naloga, izvršna sudska vlast može odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga. Naravno, to se ne odnosi na ona kaznena djela koja su nabrojena na listi iz čl. 2. st. 2., jer na ta se kaznena djela ne primjenjuje pravilo obostrane kažnjivosti. Glede ostalih kaznenih djela, u čl. 2. st. 4. državama članicama ostavlja se mogućnost da u nacionalnom pravu ugrade odredbu o nužnosti ispunjenja pretpostavke obostrane kažnjivosti, a ovdje se ta mogućnost konkretizira. Ipak, što se tiče

---

ke o amnestiji. Logično je, stoga, prihvatiti da ta država više ne želi surađivati putem izvršenja naloga s onim državama koje takvo ponašanje još uvijek smatraju kaznenim djelom.

⁴⁰ Zanimljivo je da su u Prijedlogu okvirne odluke (čl. 29.) jedino pravomoćnoj presudi u državi izvršenja naloga priznati učinci negativne smetnje za izručenje i takvo se stajalište obrazlagalo potrebama brzine postupanja u izvršenju europskog uhidbenog naloga i oslanjanjem na visok stupanj povjerenja između država članica Europske unije. Tako u Eksplanatornom izvještaju, str. 17.

⁴¹ Čl. 4. t. 3. i 5., pogledaj *infra*, 2.1.3.2.

⁴² Više o značenju načela *ne bis in idem* u Okvirnoj odluci van der Wilt, H., *The European Arrest Warrant and the principle ne bis in idem*, u knjizi: Blextoon, R. et al., eds., *Handbook on the European Arrest Warrant, The Netherlands and the Authors*, T-M-C-Asser Press, The Hague, 2005. (dalje Blextoon: *Handbook*), str. 99-118.

- poreza, taksa, carina i deviza, izvršenje europskog uhidbenog naloga neće se odbiti zato što pravo države članice izvršenja ne nameće jednaku vrstu poreza ili takse ili ne sadržava jednaku vrstu pravila u odnosu na poreze, takse, carine i devizne propise kao pravo države članice izdavanja naloga. Riječ je o dodatnom ograničenju primjene pravila obostrane kažnjivosti;
- b) litispendencija u državi članici izvršenja naloga. Naime, ako se u državi članici izvršenja naloga protiv tražene osobe vodi kazneni postupak za ono kazneno djelo na koje se odnosi europski uhidbeni nalog, država članica koja je takav nalog primila može odbiti njegovo izvršenje;
- c) ako su sudske vlasti države članice izvršenja naloga odlučile ne podići optužnicu protiv tražene osobe za djelo iz naloga ili obustaviti kazneni postupak za to kazneno djelo ili ako je u nekoj od država članica traženoj osobi za to kazneno djelo već izrečena pravomoćna presuda, koja onemogućuje daljnje postupanje. Riječ je o primjeni pravila *ne bis in idem*;
- d) ako je kazneni progon ili kažnjavanje tražene osobe zakonom zabranjeno u skladu s pravom države izvršenja naloga, a predmetno djelo spada pod sudbenost te države članice prema njezinu kaznenom pravu. Ovom se točkom reguliraju učinci zastare kao smetnje za izvršenje europskog uhidbenog naloga. Mjerodavno za priznavanje učinaka zastare jest pravo države izvršenja naloga. Da bi se priznali njezini učinci, potrebno je da država izvršenja naloga ima sudbenost za to kazneno djelo;⁴³
- e) ako je izvršna sudska vlast obaviještena da je treća država već donijela pravomoćnu presudu u svezi s istom osobom za isto kazneno djelo, a ako je izrečena kazna, uz dodatni uvjet da je već izvršena ili se izvršava ili da se više ne može izvršiti prema pravu treće države sudbene vlasti koje su donijele osuđujuću presudu. Riječ je o primjeni pravila *ne bis in idem*. Jednaku odredbu sadržava i čl. 3. t. 3., uz jedinu razliku što se ovdje ne radi o državi članici, već o trećoj državi;⁴⁴
- f) ako je europski uhidbeni nalog izdan kako bi se izvršila zatvorska kazna ili sigurnosna mjera, a tražena osoba boravi ili je državljanin ili ima prebivalište na području države članice izvršenja naloga i ta država preuzme izvršenje kazne ili sigurnosne mjere u skladu sa svojim pravom;⁴⁵

---

⁴³ Zanimljivo je da na istom onom mjestu na kojem obrazlaže zašto bi amnestija trebala biti smetnja za izvršenje naloga (*supra*, bilješka 39), Eksplanatorni izvještaj navodi zbog čega zastari ne bi trebalo priznati jednake učinke. Tako se navodi da je amnestija rezultat pozitivne akcije zakonodavca u izvršnoj državi članici, dok je nastup zastare posljedica pogreške odnosno propusta da se počinitelja kaznenog djela pravovremeno kazneno goni, zbog čega prijedlog nije predviđao zastaru kao smetnju za izvršenje naloga.

⁴⁴ *Supra*, 2.1.3.2.

⁴⁵ Iako državljanstvo više nije smetnja za izručenje, vidi se da Okvirna odluka nije sasvim odustala od državljanstva kao čimbenika koji je važan u ovom procesu. Pogledaj i čl. 5. st. 3. Okvirne odluke (*infra*, 2.1.3.3.). Ta je odredba motivirana boljim mogućnostima socijalne

- g) ako se europski uhiđbeni nalog odnosi na kaznena djela koja su:
- prema pravu države izvršenja naloga počinjena u cjelosti ili djelomično na njezinu teritoriju ili na drugom mjestu koje ima jednak status;
  - ili
  - počinjena izvan teritorija države izdavanja naloga, a pravo države izvršenja naloga ne dopušta kazneni progon za isto kazneno djelo kad je počinjeno izvan njezina teritorija. Ovom točkom primjenjuju se dva različita načela, načelo konkurentne sudbenosti države izvršenja naloga te načelo uzajamnosti.

2.1.3.3. Jamstva koja u posebnim slučajevima mora dati država izdavanja naloga

Izvršna sudska vlast može u posebnim slučajevima uvjetovati izvršenje europskog uhiđbenoga naloga davanjem jamstava države članice izdavanja naloga (čl. 5.). Riječ je o oklonostima koje se mogu pretvoriti u smetnju za izvršenja naloga ako država izdavanja naloga ne dade tražena jamstva. Ako je to predviđeno njezinim nacionalnim pravom, izvršna sudska vlast može odbiti izvršenje naloga, osim ako joj država izdavanja pruži u sljedećim slučajevima sljedeća jamstva:

- a) u prvom slučaju riječ je o presudama koje su donesene u odsutnosti.⁴⁶ Okvirna odluka traži kumulativno ispunjavanje triju pretpostavki kako bi izvršna sudska vlast mogla tražiti jamstva: mora se raditi o odluci donesenoj u odsutnosti, tom odlukom mora biti izrečena zatvorska kazna ili sigurnosna mjera (naravno, u trajanju koje se inače traži za izvršenje naloga, odnosno najmanje četiri mjeseca) te osoba na koju se ta odluka odnosi nije bila pozvana ili na drugi način obaviještena o mjestu i vremenu saslušanja koje je prethodilo odluci koja je donesena u odsutnosti. Ako su ispunjene

---

reintegracije tražene osobe ako ta osoba izdržava kaznu na teritoriju države u kojoj već ima izgrađene uvjete za život. O značenju državljanstva u Okvirnoj odluci više u radu: Deen-Racsmány, Z. i Blekxtoon, R., *The Decline of the Nationality Exception in European Extradition? The Impact of the Regulation of (Non-)Surrender of Nationals and Dual Criminality under the European Arrest Warrant*, dostupno na internetskoj adresi: www.eurowarrant.net.

⁴⁶ U prijedlogu Okvirne odluke daje se, za potrebe Okvirne odluke, ova definicija presude u odsutnosti (čl. 3. (d) - *judgements in absentia*): Svaka presuda donesena od suda nakon kaznenog postupka u glavnoj raspravi kojoj osuđena osoba nije osobno prisustvovala. Ne uključuje presude donesene u postupku u kojem je utvrđeno da je osoba obaviještena o glavnoj raspravi na vrijeme, tako da može pristupiti i pripremiti svoju obranu, ali je svojevóljno odlučila da ne želi osobno nazočiti niti biti predstavljana na raspravi, osim ako je ustanovljeno da su njezina odsutnost i nesposobnost da suca pravodobno obavijesti o razlozima te odsutnosti posljedica uzroka koji su izvan njezine kontrole.

sve te pretpostavke, izvršna sudska vlast može od države izdavanja naloga tražiti da dade jamstvo koje se smatra odgovarajućim da će tražena osoba imati pravo tražiti ponovno suđenje u državi izdavanja naloga i prisustvovati izricanju presude;⁴⁷

- b) ako je za predmetno kazneno djelo u državi izdavanja naloga zapriječena doživotna zatvorska kazna ili doživotna sigurnosna mjera, izvršna sudska vlast može uvjetovati izvršenje naloga jamstvom da će tražena osoba, u skladu s nacionalnim pravom države izdavanja naloga, imati pravo na reviziju izrečene kazne ili sigurnosne mjere, na vlastiti zahtjev ili najkasnije nakon 20 godina, ili da osoba ima pravo tražiti pomilovanje u skladu s pravom ili običajima države izdavanja naloga;⁴⁸
- c) ako je riječ o osobi koja je državljanin ili prebiva u državi izvršenja, a nalog je izdan radi kaznenog progona te osobe, izvršenje se može uvjetovati vraćanjem te osobe u državu izvršenja naloga radi izdržavanja zatvorske kazne ili sigurnosne mjere koja joj za predmetno kazneno djelo bude izrečena u državi izdavanja naloga.⁴⁹

2.1.4. Nadležne sudske vlasti i uloga središnjih vlasti

Države članice određuju koja je sudska vlast u njoj nadležna sudska vlast u smislu Okvirne odluke. Nadležna sudska vlast je ona koja prema pravu države članice izdavanja naloga ima pravo izdati europski uhidbeni nalog (čl. 6. st. 1.). Nadležna je i ona sudska vlast koja prema pravu države članice izvršenja naloga ima dužnost taj nalog izvršiti (čl. 6. st. 2.). Države članice obvezne su obavijestiti Glavno tajništvo Vijeća o nadležnim sudskim vlastima prema njihovu pravu (čl. 6. st. 3.).

Već je prije napomenuto da pojam nadležne sudske vlasti uključuje i tijela kaznenog progona, ali ne i policiju.⁵⁰ O svakoj državi članici ovisi koje će tijelo prema njezinu pravu biti nadležno sudsko tijelo, s tim da određena ograničenja nameće i sam postupak izvršenja europskog uhidbenog naloga. Naime, za situacije kad se traži da osoba uhićena na temelju europskog uhidbenog naloga bude saslušana od nadležnog sudskog tijela, jasno je da takvo tijelo u tom slučaju može biti samo sud.⁵¹

---

⁴⁷ Više o značenju presuda u odsutnosti u Okvirnoj odluci Krapac, D., *Verdicts in absentia*, u knjizi: Blextoon, Handbook, str. 119-135.

⁴⁸ Tom se odredbom nastoji osigurati da se nad traženom osobom, ako joj bude izrečena doživotna zatvorska kazna ili sigurnosna mjera, ta kazna ili mjera ne izvrši.

⁴⁹ *Ratio* te odredbe jesu bolje mogućnosti socijalne reintegracije. Usporedi sa čl. 4. t. 6. (*supra*, 2.1.3.2. i bilješka 45).

⁵⁰ *Supra*, 2.1.1.

⁵¹ Tako u Eksplanatornom izvještaju, str. 7-8.

Jedan od ciljeva Okvirne odluke bio je i depolitizacija postupka izručenja, odnosno uklanjanje uloge koju je tradicionalno u postupku izručenja imala središnja vlast kao ona koja je nakon odluka sudova kao posljednja odlučivala ima li mjesta izručenju, sagledavajući to pitanje s pozicije zaštite nacionalnih interesa. Cilj je Okvirne odluke sasvim isključiti centralne vlasti iz postupka izručenja i na taj način stvoriti postupak izručenja koji će se temeljiti i stvarno djelovati na izravnim kontaktima nadležnih sudskih vlasti država članica.⁵² Međutim, čl. 7. ipak ostavlja državama članicama mogućnost da uključe središnje vlasti u postupak predaje, ali ograničavajući njihovu ulogu na pomaganje nadležnim sudskim vlastima i na slanje i primanje europskog uhidbenog naloga i drugih službenih dopisa koji iz toga proizlaze. Država članica koja se odluči uključiti središnje vlasti u postupak predaje dužna je Glavnom tajništvu Vijeća dostaviti podatke o tim središnjim vlastima. Te će obavijesti biti obvezujuće za sve nadležne vlasti države članice izdavanja naloga.

2.1.5. Sadržaj i oblik europskog uhidbenog naloga

Sadržaj europskog uhidbenog naloga, odnosno informacije sadržane u njemu moraju biti dostatne da nadležnim sudskim vlastima države izvršenja omogućе donošenje odluke o izvršenju naloga odnosno predaji tražene osobe bez traženja dodatnih informacija od sudske vlasti izdavanja naloga.⁵³ U čl. 8. taksativno su nabrojene te informacije:

- a) identitet i državljanstvo⁵⁴ tražene osobe,
- b) ime, adresa, telefonski i telefaks broj i e-mail adresa sudske vlasti izdavanja naloga,
- c) dokazi o izvršnoj presudi, natoku za uhićenje ili bilo kojoj drugoj izvršnoj sudskoj odluci koja ima jednak učinak, a koja ulazi u područje primjene čl. 1. i 2.,
- d) priroda i pravna kvalifikacija kaznenog djela, osobito u odnosu na čl. 2.,
- e) opis okolnosti u kojima je kazneno djelo počinjeno, uključujući vrijeme, mjesto i stupanj sudjelovanja tražene osobe u počinjenju kaznenog djela,
- f) izrečena kazna, ako postoji pravomoćna presuda, ili zapriječena kazna prema pravu države izdavanja naloga,
- g) ako je moguće, ostale posljedice kaznenog djela.

---

⁵² Točka 9 Preambule kaže kako uloga središnjih vlasti u izvršenju europskog uhidbenog naloga mora biti ograničena na praktičnu i administrativnu pomoć.

⁵³ "Generally speaking, the information contained in the European arrest warrant must be sufficient for the judicial authorities of the place of arrest to be able to execute the arrest warrant without the executing State needing to ask for further documentation, in all exceptional cases." Tako u Eksplanatornom izvještaju, str. 9.

⁵⁴ O ulozi državljanstva u Okvirnoj odluci bilo već je riječi. Usporedi sa čl. 4. t. 6. i čl. 5. t. 3. (*supra*, 2.1.3.2. i 2.1.3.3.).

Europski uhidbeni nalog mora biti preveden na službeni jezik ili jedan od službenih jezika države izvršenja naloga. Svaka država članica može, u trenutku prihvaćanja Okvirne odluke ili kasnije izjaviti u deklaraciji koja će se pohraniti u Glavnom tajništvu Vijeća da će prihvatiti prijevod na jedan ili više službenih jezika institucija Europskih zajednica (čl. 8. st. 2.).⁵⁵

2.2. Postupak predaje⁵⁶

Drugo poglavlje Okvirne odluke uređuje postupak vezan uz europski uhidbeni nalog, od slanja naloga do tranzita tražene osobe. Osim tih dvaju pitanja, koja predstavljaju početnu i završnu točku postupka, u ovom su poglavlju sadržane i odredbe o pravima osobe uhićene na temelju europskog uhidbenog naloga, njezinu pritvaranju, mogućnosti pristanka na predaju ili saslušanja od izvršne sudske vlasti, donošenju odluke o predaji i rokovima za njezino donošenje te rokovima za predaju tražene osobe. Uređena su i neka posebna pitanja: odlučivanje u slučaju više zahtjeva, mogućnost privremenog transfera tražene osobe, pitanje privilegija i imuniteta, odnosa prema međunarodnim obvezama te mogućnost odgode ili uvjetovanja predaje.

2.2.1. Slanje europskog uhidbenog naloga

Sudskoj vlasti izdavanja naloga na raspolaganju stoje dvije mogućnosti glede slanja europskog uhidbenog naloga. Prva se mogućnost odnosi na izravni kontakt između sudske vlasti izdavanja i izvršenja europskog uhidbenog naloga. Međutim, da bi sudska vlast izdavanja naloga mogla uputiti nalog izravno izvršnoj sudskoj vlasti, potrebno je prethodno ustanoviti lokaciju tražene osobe, potrebno je, dakle, ustanoviti da se tražena osoba nalazi na teritoriju države članice sudskoj vlasti koje se upućuje nalog (čl. 9. st. 1.)

Druga mogućnost jest koristiti se uslugama Schengenskog informacijskog sustava. Naime, sudska vlast izdavanja može u bilo kojem trenutku i bez obzira na to je li poznata lokacija tražene osobe uputiti znak za uzbunu za traženom osobom u Schengenskom informacijskom sustavu (čl. 9. st. 2.).

---

⁵⁵ Standardizirani sadržaj i oblik europskog uhidbenog naloga ima cilj ubrzati i olakšati postupanje na temelju tog naloga. Istog je smisla i odredba kojom se omogućuje državi članici da izjavi kako će prihvatiti nalog preveden i na neki drugi jezik, a ne samo na njezin službeni. Potreba prevođenja naloga na jedan od službenih jezika države izvršenja naloga može negativno utjecati na brzinu postupanja pravosudne vlasti koja izdaje europski uhidbeni nalog. U Okvirnoj se odluci nije prihvatilo rješenje iz njezina prijedloga prema kojem je nalog mogao biti preveden bilo na jezik države izdavanja, bilo na jezik države izvršenja naloga (čl. 47.).

⁵⁶ Chapter 2, Surrender procedure.

Takav će znak za uzbunu imati učinke sukladno odredbama članka 95. Konvencije od 19. srpnja 1990. kojom se primjenjuje Schengenski sporazum od 14. srpnja 1985. o postupnom ukidanju provjera na zajedničkim granicama.⁵⁷ Posebno je važno da će znak za uzbunu imati jednak pravni učinak kao i europski uhidbeni nalog, uz uvjet da je popraćen svim informacijama navedenim u čl. 8. st. 1. koje čine sadržaj europskog uhidbenog naloga (čl. 9. st. 3.). Ta odredba omogućuje državi članici da krene u potragu za traženom osobom putem znaka za uzbunu u Schengenskom informacijskom sustavu u trenutku kad lokacija te osobe nije poznata. Kako znak za uzbunu ima jednak pravni učinak kao nalog, tako u trenutku kad se otkrije lokacija tražene osobe sudska vlast izdavanja neće niti trebati izdati europski uhidbeni nalog, jer već postoji znak za uzbunu koji djeluje kao anticipirani nalog. Dakle, putem Schengenskog informacijskog sustava, korištenjem njegovih usluga nastoji se postići još više na pojednostavnjenju i ubrzanju postupaka vezanih za predaju traženih osoba između država članica.

Međutim, primjena svih tih odredaba, a time i ostvarivanje namjeravanih ciljeva njima dodijeljenih, dovedeni su u pitanje sljedećom odredbom prema kojoj će znak za uzbunu imati jednak pravni učinak samo do trenutka dok nalog ne stigne izvršnoj sudskoj vlasti. Naime, riječ je o odredbi koja će vrijediti u prijelaznom razdoblju, dok Schengenski informacijski sustav ne bude razvijen do mjere koja omogućuje prijenos svih informacija koje su navedene u čl. 8. st. 1. Tom je odredbom onemogućeno djelovanje znaka za uzbunu kao anticipiranog naloga, jer se pored znaka za uzbunu mora, nakon što se otkrije gdje se nalazi tražena osoba, uputiti i europski uhidbeni nalog. Znak za uzbunu bit će dovoljan za uhićenje tražene osobe, jer djeluje kao međunarodna tjeratica, ali odlučivanju o predaji osobe mora prethoditi nalog. Tako sudska vlast izdavanja naloga mora uputiti nalog, bez obzira na to je li se prije toga koristila uslugama Schengenskog informacijskog sustava, čime izravni kontakt između nadležnih sudskih vlasti postaje ne samo moguć već nužan radi slanja europskog uhidbenog naloga.⁵⁸

Okvirna odluka uređuju neka posebna pitanja vezana za postupak slanja europskog uhidbenog naloga, a osobito se državama članicama omogućuje korištenje usluga nekih međunarodnih tijela koja su specijalizirana u pitanjima suradnje sudskih vlasti država članica i drugih država (čl. 10.).

Posebno se uređuje situacija koja nastaje kad sudskoj vlasti izdavanja naloga nije poznato koja je sudska vlast u državi izvršenja nadležna za primanje naloga i postupanje po njemu. Ako dođe do takve situacije, to znači da je neka od država članica propustila ispuniti svoju obvezu propisanu čl. 6. st. 3. koja

---

⁵⁷ Više *supra*, bilješka 5.

⁵⁸ O mogućnosti da se u postupak prijena ili prijma europskog uhidbenog naloga uključe središnje vlasti pogledaj čl. 7. st. 2. (*supra*, 2.1.4.).

nalaže svakoj od država članica da, nakon što odrede nadležnu sudsku vlast u svojoj državi, o toj nadležnoj sudskoj vlasti obavijeste Glavno tajništvo Vijeća kako bi te informacije bile učinjene dostupnima svim državama članicama. Dakle, ako neka država propusti ispuniti tu obvezu, a radi se u konkretnom slučaju o izvršnoj državi članici, pa sudskoj vlasti izdavanja naloga nije poznato koja je izvršna sudska vlast, obvezuje se sudska vlast izdavanja naloga učiniti potrebne upite, uključujući i one kroz kontaktne točke Europske sudske mreže, kako bi dobila tu informaciju od izvršne vlasti države članice (čl. 10. st. 1.). Ali, činjenica da vlast kojoj je nalog upućen u državi izvršenja nije nadležna za postupanje po njemu nema nikakvih negativnih posljedica za nalog ni za vlast koja ga je izdala, što proizlazi iz st. 6. istoga članka Okvirne odluke.

Što se tiče sredstva slanja naloga, Okvirna odluka propisuje da sudska vlast izdavanja naloga može poslati europski uhidbeni nalog bilo kojim sigurnim sredstvom koje ostavlja pisani trag koji omogućuje državi izvršenja naloga da ustanovi njegovu vjerodostojnost (čl. 10. st. 4.).⁵⁹

Ako sudska vlast izdavanja naloga tako želi, može europski uhidbeni nalog poslati putem sigurnog telekomunikacijskog sustava Europske sudske mreže (čl. 10. st. 2.).

Ako se ne može koristiti uslugama Schengenskog informacijskog sustava kako bi poslala europski uhidbeni nalog, sudska vlast izdavanja naloga može se obratiti Interpolu za pomoć oko slanja naloga (čl. 10. st. 3.). Dakle, sudska vlast izdavanja naloga može se obratiti Europskoj sudskoj mreži, Schengenskom informacijskom sustavu ili Interpolu za pomoć oko slanja europskog uhidbenog naloga.

U slučaju bilo kakvih teškoća oko slanja ili vjerodostojnosti bilo kojeg dokumenta koji je potreban radi izvršenja europskog uhidbenog naloga, Okvirna odluka propisuje da će biti riješene izravnim kontaktima između zainteresiranih sudskih vlasti, a ondje gdje je to prikladno i sudjelovanjem središnjih vlasti država članica (čl. 10. st. 5.). Naime, čl. 7. st. 2. Okvirne odluke omogućuje državama članicama da uključe središnje vlasti u postupak slanja i prijma europskog uhidbenog naloga i drugih službenih dopisa vezanih uz njega.

Ako vlast koja je primila nalog nije nadležna postupati po njemu, uputit će nalog onoj vlasti u svojoj zemlji koja je nadležna za postupanje po nalogu i o tome će obavijestiti sudsku vlast koja je nalog izdala (čl. 10. st. 6.). Činjenica da je nalog upućen nenadležnoj vlasti u izvršnoj državi nema nikakve negativne posljedice za nalog ni za sudsku vlast koja ga je izdala. Nenadležna vlast izvršne države uputit će nalog nadležnoj vlasti svoje države.

---

⁵⁹ O kojim sve sredstvima može biti riječ, može se zaključiti na temelju odredbe čl. 8. st. 1. (b) Okvirne odluke (*supra*, 2.1.6.). Naime, u toj se odredbi kao jedan od elemenata sadržaja europskog uhidbenog naloga navodi ime, adresa, telefonski i telefaks broj i e-mail adresa sudske vlasti koja je izdala nalog.

2.2.2. Prava tražene osobe

Osobi koja je uhićena na temelju europskog uhiđbenoga naloga Okvirna odluka jamči određena prava (čl. 11.). Uhićenoj se osobi jamči pravo na obaviještenost. Naime, uhićena osoba ima pravo od izvršne sudske vlasti, u skladu s nacionalnim pravom te države, biti obaviještena o postojanju europskog uhiđbenog naloga i o njegovu sadržaju te o mogućnosti davanja pristanka na predaju sudskoj vlasti izdavanja naloga (čl. 11. st. 1.). Važno je naglasiti da su države članice dužne odlukom zajamčena prava ugraditi u svoje nacionalno pravo, ali način na koji će biti ostvareno pravo tražene osobe na obaviještenost ovisi o nacionalnom pravu države izvršenja naloga.

Osim prava na obaviještenost, uhićena osoba ima pravo i na pomoć pravnog savjetnika i tumača u skladu s nacionalnim pravom izvršne države članice (čl. 11. st. 2.).⁶⁰ Glede obveze ugrađivanja tih prava u nacionalni pravni sustav vrijedi ono što je kazano u prethodnom odjeljku, jednako kao i za način ostvarivanja tih prava.

Činjenica da Okvirna odluka uhićenoj osobi jamči određena prava novost je prema dosadašnjem sustavu izručenja. Ta je novost izraz nastojanja da se postigne ravnoteža između učinkovitosti sustava predaje i zaštite prava tražene osobe.^{61, 62}

2.2.3. Pritvaranje osobe

Okvirna odluka ne nameće državama članicama obvezu pritvaranja osobe uhićene na temelju europskog uhiđbenog naloga. Hoće li ta osoba biti u pritvoru ili ne, ovisi o odluci izvršne sudske vlasti, a ona donosi odluku na temelju nacionalnog prava države izvršenja (čl. 12.). Dakle, država izdavanja naloga nema nikakav utjecaj na donošenje odluke o pritvaranju tražene osobe. Europski uhiđbeni nalog ne dovodi automatski do pritvaranja uhićene osobe, kako je to kod uhićenja tražene osobe. Dakle, ne samo da prema Okvirnoj odluci države članice nisu dužne pritvoriti osobu uhićenu na temelju europskog uhiđbenog naloga već i, ako to žele, neće to moći učiniti na temelju naloga, već o tome moraju donijeti posebnu odluku. Da bi osoba bila pritvorena, potrebna

⁶⁰ Vežano uz ta prava, u Eksplanatornom izvješću (str. 11.) stoji da je njihovo postojanje opravdano s obzirom na to da je tražena osoba uhićena u vjerojatno stranom pravnom i jezičnom okruženju kako bi bila transferirana u drugu državu članicu te da u takvim okolnostima osoba mora imati pravnu pomoć od samoga početka.

⁶¹ Koliko se u tome uspjelo, više u knjizi Apap, J. i Carrera S., *Judicial cooperation in criminal matters, European arrest warrant, A good testing ground for mutual recognition in the enlarged EU?*, CEPS, 2004., dostupno na internetskoj adresi: www.eurowarrant.net

⁶² O odnosu Okvirne odluke prema temeljnim ljudskim pravima, *supra*, 2.1.

je odluka izvršne sudske vlasti donesena u skladu s pravom države izvršenja naloga. O pretpostavkama propisanim tim pravom ovisi hoće li se pritvoriti uhićena osoba. Okvirna odluka predviđa mogućnost privremenog puštanja na slobodu osobe pritvorene na temelju sudske odluke donesene u povodu europskog uhidbenog naloga, ali tu mogućnost ograničava samo na one slučajeve kad nacionalno pravo države izvršenja predviđa takvu mogućnost i uz uvjet da nadležna tijela te države poduzmu sve mjere potrebne kako bi se spriječio bijeg tražene osobe.⁶³

2.2.4. Pristanak na predaju i saslušanje

Čl. 11. st. 1. Okvirne odluke jamči osobi koja je uhićena na temelju europskog uhidbenog naloga pravo na obaviještenost, između ostalog i o mogućnosti pristajanja na predaju sudskoj vlasti koja je izdala nalog. U čl. 13. konkretizira se to pravo tražene osobe. Prije svega valja naglasiti da pristajanje tražene osobe na predaju ne dovodi automatski do predaje te osobe, o predaji uvijek konačno odlučuje izvršna sudska vlast, na temelju pretpostavki koje su propisane Okvirnom odlukom, kako određuje čl. 15. st. 1. Osim toga, sama činjenica da je osoba pristala na predaju ni na koji način ne utječe na donošenje odluke izvršne sudske vlasti, barem ne u onom dijelu koji se odnosi na ispunjenje pretpostavki za izručenje. Učinci pristanka ograničeni su na ubrzanje postupka predaje, jer su bitno kraći rokovi za donošenje odluke o predaji, ako toj odluci prethodi pristanak na predaju, kako propisuje čl. 17. Okvirne odluke.⁶⁴

Ako uhićena osoba kaže da želi izjaviti pristanak na predaju, takav će pristanak i, ako je to prikladno, izričito odricanje od prava na primjenu pravila specijalnosti⁶⁵, dati pred izvršnom sudskom vlasti, u skladu s domaćim pravom države izvršenja (čl. 13. st. 1.).

Svaka država članica dužna je, na temelju Okvirne odluke, usvojiti mjere nužne kako bi se osiguralo da su pristanak i, ako je to prikladno, odricanje ne

---

⁶³ O trajanju pritvora za potrebe izvršenja europskog uhidbenog naloga pogledaj čl. 23. (*infra*, 2.2.11.), kojim se trajanje tog pritvora ograničava protekom određenog roka nakon donošenja odluke o predaji. O rokovima za donošenje odluke o predaji pogledaj čl. 17. (*infra*, 2.2.7.).

⁶⁴ O učincima pristanka vezano uz primjenu pravila specijalnosti pogledati čl. 27. i 28. Okvirne odluke (*infra*, 2.3.2. i 2.3.3.).

⁶⁵ O pravilu specijalnosti (*speciality rule*) bit će više riječi kad se budu obrađivale odgovarajuće odredbe Okvirne odluke. Zasad je dovoljno kazati da u pravnim sustavima nekih država članica pristanak na izručenje (predaju) automatski znači i odricanje od primjene pravila specijalnosti, dok je u pravnim sustavima drugih potrebna posebna izjava o odricanju od primjene pravila specijalnosti, pa se zato u ovom članku za davanje te izjave koristi kriterij prikladnosti.

samo dani dobrovoljno i u punoj svijesti o posljedicama već da je to iz njih samih vidljivo (čl. 13. st. 2.). Kako bi se to osiguralo, traženoj se osobi jamči pravo na pravnog savjetnika. Već se u čl. 11. st. 2. Okvirne odluke jamči osobi uhićenoj na temelju europskog uhiđbenog naloga pravo na pravnog savjetnika, a ovdje se to pravo konkretizira vezano uz davanje pristanka na predaju.

Pristanak i, tamo gdje je to prikladno, odricanje moraju biti formalno zabilježeni u skladu s postupkom propisanim nacionalnim pravom države izvršenja naloga (čl. 13. st. 3.).

Načelno se pristanak ne može opozvati. Međutim, svaka država članica može u nacionalnom pravu predvidjeti da se pristanak i, tamo gdje je to prikladno, odricanje mogu opozvati. Ako država članica omogući u svom nacionalnom pravu opozivanje pristanka, pa tražena osoba iskoristi tu mogućnost i opozove prije dani pristanak na predaju, razdoblje između pristanka i njegova opoziva neće uračunati u rokove koji su propisani čl. 17. za donošenje odluke o izvršenju europskog uhiđbenog naloga. Svaka država članica koja traženoj osobi želi omogućiti opoziv pristanka morat će o tome obavijestiti Glavno tajništvo Vijeća (čl. 13. st. 4.).

U slučaju da tražena osoba ne pristane na predaju, ima pravo biti saslušana od izvršne sudske vlasti, u skladu s nacionalnim pravom države izvršenja (čl. 14.). Dakle, tražena osoba koja je uhićena na temelju europskog uhiđbenog naloga ima dvije mogućnosti. Jedna je pristati na svoju predaju, a druga je biti saslušana od strane izvršne sudske vlasti. Mogućnost saslušanja od izvršnih sudskih vlasti treba omogućiti traženoj osobi da iznese svoje argumente vezane za europski uhiđbeni nalog, da upozori na okolnosti zbog kojih smatra da donošenje odluke o izvršenju naloga ne bi bilo u skladu s Okvirnom odlukom. U kolikoj će se mjeri tražena osoba moći koristiti tom mogućnošću, ovisi o nacionalnom pravu države izvršenja. Osobito su u tom smislu važne odredbe čl. 11. Okvirne odluke koje uhićenoj osobi jamče pravo na obaviještenost, pravo na pomoć pravnog savjetnika i tumača.

2.2.5. Odluka o predaji i obavijest o odluci

Odluku o predaji donosi izvršna sudska vlast. Kao što je već napomenuto, do predaje osobe ne može doći samo na temelju europskog uhiđbenog naloga. Što se tiče uhićenja, europski uhiđbeni nalog izvršava se automatski, iako se radi o sudskoj odluci koju je donijela druga država.⁶⁶ Međutim, kod predaje situacija je sasvim drugačija, predaji mora prethoditi odluka izvršne sudske

---

⁶⁶ Više o načelu uzajamnog priznanja (*principle of mutual recognition*) koje je temelj za sudsku suradnju između država članica i osnova na kojoj je donesena Okvirna odluka *supra*, 1.

vlasti donesena u postupku kojemu je cilj ispitati jesu li ispunjene sve pretpostavke za predaju koje su propisane Okvirnom odlukom ili, točnije, postoji li neka od smetnji za predaju, i pritom omogućiti i traženoj osobi aktivno sudjelovanje u tom postupku. Pritom izvršna sudska vlast mora paziti na rokove za donošenje odluke koji su propisani u čl. 17. (čl. 15. st. 1.). Činjenica da je tražena osoba pristala na predaju ne dovodi automatski do odluke kojom se predaja dopušta.

Odluka o izvršenju naloga odnosno provjera jesu li ispunjene pretpostavke za predaju propisane Okvirnom odlukom donosi se na temelju podataka koje je izvršnoj sudskoj vlasti dostavila sudska vlast koja je izdala nalog. Riječ je u prvom redu o informacijama koje su sadržane u samom nalogu, a koje navodi čl. 8. st. 1., ali ne samo o njima, jer čl. 15. st. 3. dopušta sudskoj vlasti koja je izdala nalog da bilo u kojem trenutku pošalje dodatne korisne informacije izvršnoj sudskoj vlasti.

S druge strane, izvršna sudska vlast, ako joj informacije koje je dostavila sudska vlast izdavanja naloga nisu dovoljne za donošenje odluke o izvršenju naloga, može tražiti dodatne informacije (čl. 15. st. 2.).⁶⁷

Jedna od najvažnijih novosti Okvirne odluke jesu izravni kontakti između nadležnih sudskih vlasti država izdavanja i izvršenja naloga. Izvršna sudska vlast obavijestit će odmah sudsku vlast izdavanja naloga o odluci donesenoj na temelju europskog uhidbenog naloga (čl. 22.).

2.2.6. Odluka u slučaju više zahtjeva

Čl. 16. regulira dvije situacije: konkurenciju dvaju ili više europskih uhidbenih naloga te konkurenciju europskog uhidbenog naloga i zahtjeva za izručenje.

Ako su dvije države članice izdale europski uhidbeni nalog za istom osobom, odluku o tome koji će se od tih naloga izvršiti donijet će izvršna sudska vlast, uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito težinu kaznenog djela i mjesto njegova počinjenja, datum kad je primljen europski uhidbeni nalog, je li nalog izdan radi vođenja kaznenog postupka ili radi izvršenja zatvorske kazne ili sigurnosne mjere (čl. 16. st. 1.).

Izvršna sudska vlast može tražiti pomoć Eurojusta pri donošenju takve odluke (čl. 16. st. 2.).

---

⁶⁷ Člnak 15. st 2. Okvirne odluke: "If the executing judicial authority finds the information communicated by the issuing judicial authority to be insufficient to allow it to decide on surrender, it shall request that the necessary supplementary information, in particular with respect to Articles 3 to 5 and Article 8, be furnished as a matter of urgency and may fix a time limit for the receipt thereof, taking into account the need to observe the time limits set in Article 17."

U slučaju sukoba između europskog uhidbenog naloga i zahtjeva za izručenje koji je izdala treća država, odluku kojemu od njih dati prednost donijet će nadležna vlast izvršne države članice⁶⁸ koja će uzeti u obzir sve okolnosti, osobito one koje za slučaj sukoba dvaju naloga predviđa Okvirna odluka i one koji su navedeni u Konvenciji primjenjivoj na ovaj slučaj, u onim njezinim odredbama koje reguliraju konkurenciju dvaju zahtjeva za izručenje (čl. 16. st. 3.). Zanimljivo je da u ovome slučaju Okvirna odluka ne primjenjuje načelo prioriteta, odnosno ne daje europskom uhidbenom nalogu prednost pred zahtjevom za izručenje.⁶⁹

Određbe ovoga članka ne diraju u obveze zemalja članica na temelju Statuta Međunarodnog kaznenog suda (čl. 16. st. 4.).

2.2.7. Rokovi i postupak za donošenje odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga

Brzina postupanja jedna je od glavnih odlika sustava koji se uvodi Okvirnom odlukom. Ta se brzina osobito nastoji postići postavljenjem jasnih rokova u kojima bi se trebala donijeti odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga i onih u kojima mora doći do predaje tražene osobe nakon donošenja takve odluke. Ovaj članak određuje rokove u kojima bi se odluka trebala donijeti, dok će više riječi o rokovima u kojima se tražena osoba mora predati biti kad se bude obrađivao članak koji se bavi tim pitanjem, čl. 23.

Odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga donijet će se u hitnom postupku (čl. 17. st. 1.).

Rokovi u kojima će se donijeti odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga razlikuju se ovisno o tome je li tražena osoba pristala na predaju ili nije. Ako je tražena osoba pristala na predaju, konačna bi se odluka o izvršenju

⁶⁸ U st. 1. čl. 16. Okvirne odluke kojim se rješava slučaj konkurencije dvaju europskih uhidbenih naloga stoji da taj sukob rješava "executing judicial authority", odnosno kako to ovdje prevodimo izvršna sudska vlast, dok st. 3. istog članka, koji regulira situaciju sukoba između europskog uhidbenog naloga i zahtjeva za izručenje, govori o "competent authority of the executing Member State", odnosno nadležnoj vlasti izvršne države članice. Između ostalog, i odatle se vidi postojanje dvaju paralelnih sustava u državama članicama Europske unije kad je riječ o pitanjima izručenja, jednom koji se primjenjuje kad je riječ o europskom uhidbenom nalogu, a drugom kada se radi o zahtjevu za izručenje.

⁶⁹ U Prijedlogu okvirne odluke, čl. 40., Multiple requests, načelo prioriteta europskog uhidbenog naloga predlagalo se u odnosu na zahtjev za izručenje koji dolazi od treće države koja nije članica Europske konvencije o izručenju iz 1957. Takvo se stajalište obrazlagalo potrebom za jednostavnošću i brzinom postupka za izvršenje europskog uhidbenog naloga, dok odnosi s državama nečlanicama ostaju predmetom tradicionalnog i dugotrajnog mehanizma ekstradicije. U odnosu na treće države koje su članice Europske konvencije o izručenju iz 1957. takva odredba nije predlagana jer bi bila u suprotnosti s čl. 17. Konvencije.

europskog uhidbenog naloga trebala donijeti⁷⁰ u roku 10 dana nakon pristanka (čl. 17. st. 2.). Osoba koja pristaje na predaju učinit će to radi smanjenja vremena provedenog u pritvoru u izvršnoj državi članici i što bržeg suočavanja s nadležnim organima države koja je izdala nalog.

U ostalim slučajevima, dakle kada tražena osoba nije pristala na predaju, odluka bi se trebala donijeti u roku 60 dana nakon uhićenja tražene osobe (čl. 17. st. 3.).⁷¹

Sve dok nije donesena konačna odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga, izvršna sudska vlast mora održavati ispunjenima sve materijalne uvjete potrebne za uspješnu predaju tražene osobe (čl. 17. st. 5.).

U slučaju da se odbije izvršenje europskog uhidbenog naloga, mora se dati obrazloženje za donošenje takve odluke odnosno moraju se navesti razlozi za odbijanje izvršenja naloga. Odluka o odbijanju izvršenja mora biti utemeljena na Okvirnoj odluci, pa i razlozi za odbijanje izvršenja moraju proizlaziti iz nje (čl. 17. st. 6.).

Okvirna odluka predviđa produženje rokova za donošenje odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga, koje se odnosi na situaciju posebnih slučajeva, o kojima izvršna sudska vlast mora odmah obavijestiti sudsku vlast izdavanja naloga i navesti razloge zbog kojih joj je bilo nemoguće donijeti odluku u rokovima propisanim Okvirnom odlukom. U tom se slučaju propisani rokovi mogu produžiti za 30 dana (čl. 17. st. 4.).

Ako se u slučaju izvanrednih okolnosti država članica ne može pridržavati rokova propisanih Okvirnom odlukom, mora o tome obavijestiti Eurojust i dati razloge za kašnjenje. Bilo koja država članica koja je iskusila opetovano kašnjenje u donošenju odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga od druge države članice mora o tome obavijestiti Vijeće kako bi se ocijenila primjena Okvirne odluke na nacionalnoj razini (čl. 17. st. 7.).

Vidi se da nepoštovanje rokova propisanih ovim člankom ne dovodi ni do kakvih neposrednih pravnih posljedica za državu članicu koja ih se ne pridržava ni do koristi za traženu osobu.

---

⁷⁰ U Okvirnoj odluci koristi se termin "should be taken". Za razliku od toga, kod rokova za predaju tražene osobe koristi se izraz "shall be surrendered" (čl. 23. st. 1., pogledaj *infra*, 2.2.11.).

⁷¹ U Eksplanatornom izvještaju (str. 14) stoji da svaka država članica odlučuje o tome kako će organizirati postupak donošenja odluke, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, a osobito o tome hoće li i tko imati pravo na žalbu protiv odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga. U svakom slučaju, ako država članica zajamči pravo na žalbu, to se pravo mora ostvariti unutar toga roka, jer on uključuje sve faze postupanja.

2.2.8. Situacija dok se čeka odluka o izvršenju naloga

Iz razloga ekonomičnosti, u Okvirnu je odluku unesena i ova odredba. Ona regulira situaciju koja nastaje kada je europski uhidbeni nalog izdan za potrebe vođenja kaznenog postupka. Kako se ne bi gubilo na vremenu, odluka predviđa da izvršna sudska vlast mora ili saslušati traženu osobu u skladu s čl. 19. Okvirne odluke ili se suglasiti s njezinim privremenim transferom (čl. 18. st. 1.).

Ako se izvršna sudska vlast odluči za privremeni transfer, uvjeti i trajanje tog transfera bit će predmet sporazuma sudske vlasti izdavanja i izvršenja naloga (čl. 18. st. 2.).

Ako dođe do privremenog transfera tražene osobe u državu izdavanja naloga, mora biti ispunjena mogućnost svakodobnog povratka te osobe u državu izvršenja naloga kako bi mogla prisustvovati saslušanjima koji su dio postupka odlučivanja o izvršenju europskog uhidbenog naloga (čl. 18. st. 3.).

Dakle, u ovom slučaju dolazi do transfera osobe, doduše privremenog, državi članici koja je traži na temelju europskog uhidbenog naloga, prije nego je donesena konačna odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga. Privremeni transfer tražene osobe u državu članicu koja je izdala europski uhidbeni nalog omogućuje toj državi da u što kraćem roku završi kazneni postupak protiv tražene osobe i donese presudu.⁷² Hoće li doći do privremenog transfera osobe, odlučuje izvršna sudska vlast, koja se može odlučiti i za saslušanje te osobe, koje regulira sljedeći članak.

Čl. 19. regulira situaciju u kojoj izvršna sudska vlast, nakon što je odlučila da neće izvršiti privremeni transfer tražene osobe sudskoj vlasti izdavanja naloga, saslušava traženu osobu u vezi s kaznenim djelom zbog kojeg se traži predaja te osobe. Riječ je zapravo o pružanju međunarodne pravne pomoći saslušanjem osobe koja se traži u drugoj državi članici kako bi se tamo protiv nje vodio kazneni postupak. Ovdje nije riječ o saslušanju kao dijelu postupka u kojem se odlučuje o predaji tražene osobe, a koje regulira čl. 14., već o saslušanju za potrebe kaznenog postupka u državi izdavanja naloga.

---

⁷² Nakon što nadležna sudska vlast u državi članici koja je izdala europski uhidbeni nalog završi kazneni postupak, presuda donesena na kraju tog postupka može učiniti bespredmetnim postojanje europskog uhidbenog naloga u konkretnom slučaju. Tako u Eksplanatornom izvješčaju, str. 20. Zanimljivo je da se u Prijedlogu okvirne odluke nalazila još jedna mogućnost kojom su se zainteresirane države mogle koristiti kako bi postupak izvršenja europskog uhidbenog naloga učinile što ekonomičnijim i bržim. Izvršna sudska vlast po prijedlogu bi se mogla, naime, suzdržati od (*refrain*) izvršenja europskog uhidbenog naloga ako je osoba tražena u državi izdavanja naloga radi vođenja kaznenog postupka, a moguće je organizirati njezino sudjelovanje u tom postupku putem videoveze (*videconference*, čl. 34. Prijedloga okvirne odluke). Ta bi se mogućnost, prema Prijedlogu, mogla koristiti jedino ako se o tome suglase nadležne sudske vlasti država članica.

Traženu osobu saslušat će sudska vlast kojoj će pomagati osoba koja je određena pravom one države članice koje je sud izdao nalog (čl. 19. st. 1.).

Osoba će biti saslušana u skladu s pravom države izvršenja, uz uvjete koji su određeni sporazumom između one sudske vlasti koja je izdala nalog i one koja odlučuje o njegovu izvršenju (čl. 19. st. 2.).

Nadležna izvršna sudska vlast može odrediti drugu sudsku vlast svoje zemlje za sudjelovanje u saslušanju tražene osobe kako bi se osigurala pravilna primjena ovoga članka i dogovorenih uvjeta (čl. 19. st. 3.).

Predmet takvog saslušanja bit će jednak onom pred sudskom vlasti koja je izdala nalog u slučaju da je došlo do privremenog transfera tražene osobe. Odredbama ovog članka nastoji se osigurati da to saslušanje posluži svojoj svrsi i na što bolji način ispuni zadatke koje su pred njega stavljeni. Iz tog se razloga, naime, omogućuje sudjelovanje osoba koji su određene u skladu s pravom države izdavanja naloga te određivanje sudjelovanja druge sudske vlasti države izvršenja naloga.

2.2.9. Privilegije i imuniteti

Postojanje privilegije ili imuniteta prepreka je za izvršenje europskog uhidbenog naloga. Ali, ne radi se o okolnosti jednakih učinaka kao one koje su propisane čl. 3., 4. i 5.⁷³ Dok se zbog postojanja neke od tamo navedenih okolnosti mora ili može odbiti ili uvjetovati izvršenje europskog uhidbenog naloga, postojanje privilegije ili imuniteta nije popraćeno takvim posljedicama, već zastoje u donošenju odluke o izvršenju naloga. Prije nego tražena osoba prestane uživati privilegiju ili imunitet, ne može se donijeti odluka o izvršenju naloga. Čim prestane njihovo postojanje, donijet će se odluka o izvršenju naloga, ako su i dalje ispunjene sve ostale pretpostavke za predaju. Sljedećim odredbama nastoji se osigurati uspješno i brzo otklanjanje tih smetnji, ako je to moguće prema pravu koje dodjeljuje privilegiju ili imunitet.

Ako se europski uhidbeni nalog odnosi na osobu koja uživa privilegiju ili imunitet u odnosu na sudbenost ili na izvršenje kaznenih sankcija u državi izvršenja naloga, rokovi propisani u čl. 17. neće početi teći, osim računajući od dana kojeg je izvršna sudska vlast obaviještena da tražena osoba više ne uživa privilegiju ili imunitet. Bez obzira na to što rokovi koji se odnose na donošenje odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga ne počinju teći, država izvršenja naloga dužna je održavati ispunjenima materijalne uvjete nužne za uspješnu predaju tražene osobe do trenutku kad ona više ne bude uživala privilegiju ili imunitet (čl. 20. st. 1.).

Kad ovlast za skidanje privilegije ili imuniteta ima vlast države izvršenja naloga, izvršna sudska vlast zatražit će od te vlasti da odmah odluči o ski-

---

⁷³ *Supra*, 2.1.3.

danju privilegije ili imuniteta. Ali ako takvu ovlast ima vlast druge države ili međunarodna organizacija, sudska vlast koja je izdala nalog tražit će od njih da odluče o skidanju privilegije ili imuniteta (čl. 20. st. 2.).⁷⁴

2.2.10. Odnos prema međunarodnim obvezama

Čl. 21. regulira situaciju u kojoj je osoba tražena na temelju europskog uhidbenog naloga izručena izvršnoj državi članici od treće države i zaštićena pravilom specijalnosti. Pravilo specijalnosti osigurava da osoba koja je izručena neće biti kazneno gonjena niti će se nad njom izvršiti kaznena sankcija za neko drugo djelo počinjeno prije izručenja, osim onoga za koje je izručenje odobreno. Dakle, što se tiče kaznenih djela počinjenih prije izručenja, protiv izručene osobe u državi moliteljici može se voditi kazneni postupak ili izvršiti sankcija samo za ona kaznena djela za koja je izručenje odobreno. Međutim, pravilo specijalnosti odnosi se ne samo na vođenje kaznenog postupka ili izvršenje sankcija u državi moliteljici već i na mogućnost da ta država izruči dalje tu osobu nekoj trećoj državi.⁷⁵ I ovdje je riječ o prepriči za izručenje s jednakim učincima kao kad je riječ o postojanju privilegije ili imuniteta. Kako bi se omogućilo izvršenje europskog uhidbenog naloga, Okvirnom se odlukom nameće obveza izvršnoj državi članici da odmah poduzme sve potrebne mjere kako bi se dobio pristanak treće države iz koje je tražena osoba izručena za njezinu predaju državi članici koja je izdala europski uhidbeni nalog. Naime, primjena pravila specijalnosti može se isključiti i naknadnim pristankom zamojljene države. Kako bi se osiguralo poštovanje rokova propisanih Okvirnom odlukom, rokovi za donošenje odluke o izvršenju naloga neće početi teći sve dok se pravilo specijalnosti ne prestane primjenjivati. Dok se čeka odluka treće države koja je traženu osobu izručila, država izvršenja treba osigurati da svi materijalni uvjeti nužni za uspješnu predaju osobe ostanu ispunjeni.^{76, 77}

---

⁷⁴ Prema Prijedlogu okvirne odluke (čl. 31. *Immunity*) imunitet je trebao biti smetnja za izvršenje europskog uhidbenog naloga, a postojanje te smetnje objašnjavalo se pretvaranjem postupka predaje u cijelosti u sudski postupak. Naime, prema prijašnjem sustavu, politička je vlast odlučivala o skidanju imuniteta, a nakon toga o izručenju.

⁷⁵ Više o zaštitnim učincima načela specijaliteta u tradicionalnom pravu izručenja u knjizi Krapac, MKP, str. 75-78.

⁷⁶ Obratnu situaciju, kada treća država traži izručenje osobe koja je državi članici predana na temelju europskog uhidbenog naloga, regulira čl. 28. st. 4., pogledaj *infra*, 2.3.3.

⁷⁷ O učincima načela specijaliteta u sustavu izgrađenom na temelju Okvirne odluke *infra*, 2.3.2 i 2.3.3.

2.2.11. Rokovi za predaju osobe

Do predaje osobe mora doći što je prije moguće, a o datumu predaje sporazumno odlučuju vlasti kojih se to tiče, dakle ona sudska vlast koja je izdala nalog i izvršna sudska vlast (čl. 23. st. 1.).

Predaja se mora dogoditi najkasnije 10 dana nakon što je donesena konačana odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga (čl. 23. st. 2.).

Ako se nakon isteka tog roka osoba još nalazi u pritvoru, a nije došlo do njezine predaje, bit će puštena na slobodu (čl. 23. st. 5.).

Ako je predaja osobe u gore navedenom roku spriječena okolnostima koje su izvan kontrole bilo koje od država članica, izvršna sudska vlast i sudska vlast izdavanja naloga odmah će stupiti u kontakt kako bi dogovorile novi datum predaje.⁷⁸ U tom slučaju, osoba se mora predati najkasnije 10 dana nakon datuma na taj način dogovorenog. Ako osoba nije predana ni u tom roku, mora se pustiti na slobodu ako se u tom trenutku još nalazi u pritvoru (čl. 23. st. 3. i 5.).

Predaja osobe može iznimno biti privremeno odgođena zbog ozbiljnih humanitarnih razloga, primjerice ako postoje razlozi za vjerovanje da bi predaja ozbiljno ugrozila život ili zdravlje tražene osobe. U tom će se slučaju osoba predati čim ti razlozi prestanu postojati. Izvršna sudska vlast odmah će obavijestiti sudsku vlast izdavanja naloga i suglasit će se o novom datumu predaje. U tom slučaju, osoba mora biti predana najkasnije 10 dana nakon proteka na taj način dogovorenog datuma. Ako se i nakon isteka tog roka osoba još uvijek nalazi u pritvoru, mora se pustiti na slobodu (čl. 23. st. 4. i 5.).

Osim što se tim pravilima određuju rokovi unutar kojih mora doći do predaje tražene osobe, njima se posredno određuje i maksimalno trajanje pritvora za potrebe izvršenja europskog uhidbenog naloga.⁷⁹ Iako o izvršnoj sudskoj vlasti i o propisima države izvršenja naloga ovisi hoće li osoba biti pritvorena, ako do tog dođe, maksimalno trajanje pritvora određuje Okvirna odluka vežući ga za rokove za predaju tražene osobe. Dakako da to ne znači da pritvor tražene osobe ne može biti ukinut prije,⁸⁰ ali svakako ne smije trajati dulje

---

⁷⁸ Kako Eksplanatorni izvještaj navodi (str. 15), riječ je o slučaju više sile (*force majeure*). Također se navodi da taj koncept treba tumačiti strogo, u skladu s tumačenjem prihvaćenim u međunarodnom kaznenom pravu, u kojem se za postojanje više sile traži da je riječ o nepredvidivim i neotklonjivim okolnostima (npr. prometna nesreća, štrajk koji sprječava korištenje namjeranim sredstvom prijevoza, a nijedno drugo sredstvo nije na raspolaganju, teška bolest tražene osobe koja zahtijeva hitnu hospitalizaciju).

⁷⁹ O tome pritvoru *supra*, 3.3.

⁸⁰ "Osoba može biti privremeno puštena u bilo kojem trenutku u skladu s nacionalnim pravom države izvršenja naloga, uz uvjet da nadležna vlast te države poduzme sve potrebne mjere kako bi se spriječio bijeg tražene osobe." Tako u čl. 12. st. 2. Okvirne odluke, *supra*, 3.3.

nego je određeno Okvirnom odlukom. Države članice dužne su tu odredbu, kao i sve ostale odredbe Okvirne odluke, ugraditi u svoje nacionalno pravo.

2.2.12. *Odgođena ili uvjetovana predaja*

Nakon što izvršna sudska vlast donese odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga, nakon čega, unutar rokova propisanih u čl. 23. dolazi do predaje tražene osobe, izvršna sudska vlast može donijeti odluku o odgodi predaje. Naime, ako se u državi izvršenja naloga protiv tražene osobe vodi kazneni postupak za neko drugo kazneno djelo ili je tražena osoba u toj državi već pravomoćno osuđena za neko drugo kazneno djelo, a ne za ono na koje se odnosi nalog, izvršna sudska vlast može odlučiti, iako je prethodno odlučila izvršiti europski uhidbeni nalog, odgoditi predaju osobe kako bi se protiv nje u toj zemlji vodio kazneni postupak ili izvršila kaznena sankcija (čl. 24. st. 1.).

Ali, umjesto da odluči o odgodi predaje, izvršna sudska vlast može odlučiti o privremenoj predaji tražene osobe državi izdavanja naloga pod uvjetima dogovorenim sporazumom između izvršne sudske vlasti i sudske vlasti izdavanja naloga (čl. 24. st. 2.). Tu situaciju treba jasno razlikovati od one regulirane čl. 18. Okvirne odluke, koja se odnosi na privremeni transfer tražene osobe. U potonjem slučaju, transfer se dopušta dok još nije odlučeno o izvršenju europskog uhidbenog naloga i neizvjesno je hoće li doći do njegovog izvršenja. U slučaju privremene predaje, međutim, do nje dolazi nakon što je odlučeno da se izvrši europski uhidbeni nalog, ali kako se protiv tražene osobe u državi izvršenja naloga vodi kazneni postupak za neko drugo kazneno djelo ili se čeka na izvršenje pravomoćno izrečene kaznene sankcije, izvršna sudska vlast može odlučiti da samo privremeno preda traženu osobu pod uvjetima koji su određeni sporazumom sa sudskom vlasti koja je nalog izdala.⁸¹

2.2.13. *Tranzit*

Sukladno Okvirnoj odluci, svaka je država članica dužna dopustiti tranzit tražene osobe koja se predaje drugoj državi članici pod uvjetom da su joj predložene informacije o:

---

⁸¹ Može se pretpostaviti da će privremena predaja biti uvjetovana vraćanjem te osobe državi izvršenja naloga, nakon što protiv nje bude završen kazneni postupak u državi izdavanja naloga za djelo na koje se odnosi europski uhidbeni nalog. Prema Prijedlogu okvirne odluke (čl. 39. – *Concurrent proceedings in several Member States*), prednost se davala vođenju kaznenog postupka u državi izdavanja naloga te se, prema tome, nije mogla odgoditi predaja tražene osobe dok se nad njom ne izvrši pravomoćno izrečena kazna u državi izvršenja naloga, ako je osoba u državi izdavanja naloga tražena radi vođenja kaznenog postupka. U tom je slučaju u obzir dolazila samo uvjetovana predaja.

- a) identitetu i državljanstvu osobe na koju se odnosi europski uhidbeni nalog,
- b) postojanju europskog uhidbenog naloga,
- c) prirodi i pravnoj kvalifikaciji kaznenog djela,
- d) okolnostima kaznenog djela, uključujući vrijeme i mjesto počinjenja (čl. 25. st. 1.).

Dakle, jedini uvjet za tranzit tražene osobe kroz teritorij država članica jest pružanje navedenih informacija, ne europskog uhidbenog naloga, već informacija koje su po svom opsegu znatno uže od onih koje se traže za europski uhidbeni nalog prema čl. 8. st. 1. Iako se u Okvirnoj odluci ne navodi koja je država dužna pružiti te informacije, logično je očekivati da će se raditi o državi izdavanja naloga, što i proizlazi iz daljnjeg st. 4. istog članka.

Ipak, država članica može odbiti tranzit tražene osobe kroz svoj teritorij u jednom posebnom slučaju: ako je riječ o tranzitu osobe koja je državljanin ili ima prebivalište u toj državi članici, a tražena je radi izvršenja zatvorske kazne ili sigurnosne mjere. Ako je takva osoba tražena radi vođenja kaznenog postupka protiv nje, država članica može uvjetovati tranzit kroz svoj teritorij vraćanjem te osobe radi izvršenja zatvorske kazne ili sigurnosne mjere izrečene joj nakon suđenja u državi izdavanja naloga.⁸²

Što se tiče sredstva slanja, Okvirna odluka dopušta bilo koje sredstvo koje ostavlja pisani trag (čl. 25. st. 3.).

Posebna pravila vrijede u slučaju tranzita zrakom. Ako nije predviđeno zaustavljanje na teritoriju države članice, odredbe Okvirne odluke koje se odnose na tranzit ne primjenjuju se. Međutim, dođe li do nepredviđenog zaustavljanja, država izdavanja naloga dužna je vlasti te države članice koja je sukladno Okvirnoj odluci nadležna za njihovo primanje pružiti one informacije kojima zahtjev za tranzit treba biti popraćen, a koji su navedeni u st. 1. ovoga članka (čl. 25. st. 4.).

Odredbe Okvirne odluke koje se odnose na tranzit na odgovarajući će se način primjenjivati i u slučaju tranzita osobe koju nekoj od država članica izručuje treća država (čl. 25. st. 5.).

---

⁸² U Prijedlogu okvirne odluke nije bila predviđena mogućnost za državu članicu da pod bilo kojim pretpostavkama odbije ili uvjetuje tranzit tražene osobe kroz svoj teritorij (čl. 45. Prijedloga okvirne odluke). Odstupanje od Prijedloga, odnosno predviđanje tih dviju mogućnosti za državu članicu tranzita u Okvirnoj odluci, može se objasniti nastojanjima za boljom socijalnom reintegracijom tražene osobe, ali i postizanjem stanovite ravnoteže interesa s onim državama članicama koje ne gledaju blagonaklono na predaju vlastitih državljana, pa tako ni na njihov tranzit kroz svoj teritorij.

2.3. Učinci predaje⁸³

Trećim poglavljem Okvirne odluke uređeni su učinci predaje, među kojima osobito značenje ima djelovanje pravila specijalnosti. Osim njegova djelovanja regulira se uračunavanje vremena provedenog u pritvoru u izvršnoj državi članici u ukupno razdoblje oduzimanja slobode u državi članici izdavanja naloga te predaja imovine i snošenje troškova.

2.3.1. *Uračunavanje vremena provedenog u pritvoru u državi izvršenja naloga*

Država članica koja je izdala nalog oduzet će sva razdoblja oduzimanja slobode koja su nastala kao posljedica izvršenja europskog uhiđbenog naloga od ukupnog razdoblja oduzimanja slobode u državi izdavanja naloga kao posljedice izdržavanja izrečene zatvorske kazne ili sigurnosne mjere (čl. 26. st. 1.). Dakle, ako traženoj osobi u državi izdavanja naloga za predmetno kazneno djelo bude izrečena zatvorska kazna ili sigurnosna mjera, a jednako tako i onda kad je osoba tražena radi izvršenja zatvorske kazne ili sigurnosne mjere, od ukupnog razdoblja oduzimanja slobode u državi izdavanja naloga bit će oduzeto radoblje oduzimanja slobode (uhićenja i pritvora) u državi izvršenja naloga, do kojeg je došlo zbog potrebe izvršenja europskog uhiđbenog naloga.⁸⁴

S tim ciljem, sve informacije koje se odnose na trajanje oduzimanja slobode tražene osobe na temelju europskog uhiđbenog naloga bit će prenesene od izvršne sudske vlasti ili središnje vlasti određene u skadu s čl. 7. sudskoj vlasti izdavanja naloga u trenutku predaje osobe (čl. 26. st. 2.).⁸⁵

2.3.2. *Mogućnost progona za druga kaznena djela*

Čl. 27. uređuje vođenje kaznenog postupka i izvršenja kaznenih sankcija protiv predane osobe za ona kaznena djela koja su počinjena prije predaje, na koje se predaja ne odnosi. Naime, načelo specijaliteta, jedno od temeljnih

⁸³ Chapter 3, Effects of the surrender.

⁸⁴ O pritvoru za potrebe izvršenja naloga pogledaj čl. 12., *supra* 2.2.3.

⁸⁵ Vezano uz tu odredbu, u Eksplanatornom izvješću (str. 15) stoji sljedeće: "U sustavu izručenja, mogućnost uračunavanja razdoblja provedenog u zatvoru za potrebe postupka izručenja u ukupno razdoblje oduzimanja slobode za potrebe izvršenja kazne nije uvijek bila predviđena. Ovaj članak ispravlja taj nedostatak. Izvršna država članica mora, za potrebe ovoga članka, poslati državi članici koja je izdala nalog točan izračun razdoblja provedenog u zatvoru osobe protiv koje je izvršen europski uhiđbeni nalog."

načela tradicionalnoga prava izručenja, zabranjuje kazneni progon i izvršenje kaznenih sankcija nad izručenom osobom za bilo koje djelo počinjeno prije izručenja, osim za ono za koje je izručenje odobreno od zamoljene države.⁸⁶ Okvirna odluka nije isključila primjenu načela specijaliteta, ali je znatno ograničila njegov domet. St. 2. ovoga članka definira načelo specijalnosti određujući da predana osoba ne može biti kazneno gonjena, osuđena ili na drugi način ograničena u svojoj slobodi za kazneno djelo koje je počinjeno prije predaje, različito od onog zbog kojeg je predana. Iznimke od tog načela nalaze se u st. 1. i 3. Prvo se iznose osnovna obilježja st. 3.

Stavak 3. sadržava niz alternativno postavljenih pretpostavki ispunjenje kojih znači da se pravilo specijaliteta neće primjenjivati. Te su pretpostavke:

a) Osoba koja je imala mogućnost napustiti teritorij države članice kojoj je bila predana nije to učinila u roku 45 dana od njezina konačnog puštanja ili se vratila na teritorij te države članice nakon što ga je napustila.

Inzistira se na tome da je osoba imala stvarnu mogućnost napuštanja teritorija države članice, a svojevoljno nije to učinila ili se, opet svojevoljno, vratila na taj teritorij nakon što ga je napustila.

Ta se odredba može promatrati s dviju pozicija, s pozicije prešutnoga pristanka tražene osobe i s pozicije stjecanja neograničene kaznene sudbenosti države izdavanja naloga. Naime, pristanak osobe, kako će se poslije vidjeti, dovoljan je da se isključi primjena pravila specijalnosti. Činjenica da tražena osoba u određenom roku nije napustila teritorij države kojoj je predana, a mogla je to učiniti, ili se nakon napuštanja tog teritorija na nj vratila, može se tumačiti kao prešutni pristanak tražene osobe za kazneni progon ili izvršenje kaznene sankcije za druga kaznena djela počinjena prije predaje. Isto se tako određeni vremenski boravak osobe na teritoriju države izdavanja naloga odnosno vraćanje na taj teritorij nakon njegova napuštanja može tumačiti kao razlog za stjecanje originalne i neograničene kaznene sudbenosti države izdavanja naloga u odnosu prema toj osobi. Naime, ako se osoba predaje na temelju naloga, sudbenost države izdavanja naloga za kaznena djela počinjena prije predaje, na koja se predaja ne odnosi, ograničena je pravilom specijalnosti odnosno tradicionalno voljom države izvršenja naloga da pristane na kaznenu sudbenost te države i za druga kaznena djela. Stvaranjem određene originalne veze između osobe i države izdavanja naloga razvija se i neograničena kaznena sudbenost države izdavanja naloga, neovisno o volji države izvršenja naloga.

b) Kazneno djelo nije kažnjivo zatvorskom kaznom ili sigurnosnom mjerom.

Državi izdavanja naloga daje se mogućnost pokretanja ili nastavljanja kaznenog postupka protiv predane osobe, bez obzira na pravilo specijaliteta.

---

⁸⁶ Općenito o načelu specijalnosti *supra*, bilješka 73.

Smatra se da zaštita koju pruža pravilo specijaliteta nije potrebna kad je riječ o kaznenim djelima koja nisu kažnjiva zatvorskom kaznom ili sigurnosnom mjerom. Ovdje se ne smije zaboraviti na činjenicu za koja se kaznena djela uopće može izdati europski uhidbeni nalog (čl. 2. st. 1.). Ako je riječ o kaznenom djelu koje se ne može kazniti zatvorskom kaznom ili sigurnosnom mjerom, za takvo kazneno djelo ne može se izdati europski uhidbeni nalog.

c) Kazneni postupak ne dovodi do primjene mjera koje ograničavaju osobnu slobodu.

Ovdje kriterij nije kaznena sankcija, kao u prethodnoj točki, već kazneni postupak i ograničenja osobne slobode koja mogu nastati kao posljedica vođenja tog postupka. Međutim, postavlja se pitanje što ako nakon tako provedenog postupka osoba bude osuđena na kaznu koja ograničava osobnu slobodu. Naime, ta pretpostavka omogućuje pokretanje ili nastavljanje kaznenog postupka bez obzira na zapriječenu kaznenu sankciju za to djelo. Valja prihvatiti mišljenje prema kojem se, ako osoba bude osuđena na kaznu ili mjeru koja uključuje ograničenje osobne slobode, takva kazna ili mjera ne može izvršiti bez pristanka te osobe ili države izvršenja naloga. U tom slučaju, dakle, dolazi naknadno do aktivacije pravila specijaliteta.

d) Osoba bi mogla biti podvrgnuta kazni ili mjeri koja ne uključuje oduzimanje slobode, osobito novčanoj kazni ili mjeri koja je zamjenjuje, čak i ako kazna ili mjera mogu dovesti do ograničanja osobne slobode.

Ta se situacija odnosi na slučaj kad je predana osoba već osuđena na neku kaznu ili mjeru u državi izdavanja naloga za kazneno djelo počinjeno prije predaje, na koje se predaja na odnosi. Ako je riječ o kazni ili mjeri koja ne uključuje oduzimanje osobne slobode, pa čak i ako može dovesti do njezina ograničenja, ne dolazi do primjene pravila specijaliteta.

e) Osoba je pristala na predaju i istodobno se odrekla primjene pravila specijaliteta, ondje gdje je to prikladno, u skladu s čl. 13.

U nekim državama članicama pristanak na predaju automatski znači i odricanje od primjene pravila specijaliteta, dok je kod drugih, usprkos pristanku, potrebna posebna izjava kako bi se osoba odrekla primjene pravila specijaliteta, zato se i pravi ta razlika primjenom kriterija prikladnosti.

I iz ove se točke vidi koliko je značenje pristanka na predaju i kako daleko sežu posljedice pristanka.⁸⁷ Zato je od osobite važnosti odredba čl. 13. st. 2. koja izričito traži da prilikom davanja pristanka tražena osoba mora biti svjesna svih posljedica, što znači da na njih mora biti upozorena.

f) Osoba se nakon predaje izričito odrekla primjene pravila specijaliteta na određena kaznena djela koja prethode njezinoj predaji. Odricanje će biti dano pred nadležnom sudskom vlasti države izdavanja naloga i bit će zabilježeno u skladu s domaćim pravom te države. Odricanje će se zabilježiti tako da učini

⁸⁷ Više o pristanku na predaju *supra*, 2.2.4.

jasnim da ga je osoba dala dobrovoljno i u punoj svijesti o posljedicama. S tim ciljem, osoba će imati pravo na pravnog savjetnika.

Ovdje je riječ o odricanju koje osoba daje nakon predaje, pred nadležnom sudskom vlašću države izdavanja naloga, a odricanje se odnosi na određena kaznena djela koja prethode njezinoj predaji. Dakle, pred nadležnom sudskom vlašću države izdavanja naloga nije se moguće odreći primjene pravila specijaliteta za sva kaznena djela koja prethode predaji, već se mora točno navesti o kojim je pojedinačnim kaznenim djelima riječ. Cilj ostalih odredaba ove točke jest zaštita prava predane osobe.

g) Izvršna sudska vlast koja je predala osobu daje pristanak u skladu sa sljedećim odjeljkom.

Zahtjev za pristanakom bit će poslan izvršnoj pravosudnoj vlasti, popraćen informacijama navedenim u čl. 8. st. 1. i prijevodom kako je navedeno u čl. 8. st. 2. Pristanak će biti dan ako je kazneno djelo za koje se traži predmet predaje u skladu s odredbama Okvirne odluke, dakle ako je riječ o kaznenom djelu koje ulazi u područje primjene europskog uhidbenog naloga. Pristanak će se odbiti u slučajevima navedenim u čl. 3., a osim toga može biti odbijen samo na temeljima navedenim u čl. 4. Odluka će se donijeti u roku 30 dana od primitka zahtjeva. Za slučajeve navedene u čl. 5. država članica izdavanja naloga mora dati jamstva tamo predviđena.

Pristanak daje izvršna pravosudna vlast. Pristanak se odnosi na neprimjenu pravila specijaliteta u odnosu prema određenom kaznenom djelu navedenom u zahtjevu za pristanak. Sadržaj zahtjeva za pristanak jednak je onomu europskog uhidbenog naloga, a jednaka se pravila primjenjuju i na prijevod zahtjeva za pristanak. Prilikom davanja pristanka, isključene su diskrecijske ovlasti izvršne sudske vlasti izvan onih okvira koje dopušta Okvirna odluka. Pristanak se mora dati kad je to u skladu s Okvirnom odlukom, kad se radi o kaznenom djelu koje je po Okvirnoj odluci ekstradibilno. Pristanak će se odbiti odnosno može se odbiti samo u skladu s odredbama Okvirne odluke. Izvršna pravosudna vlast može pristanak uvjetovati davanjem jamstava navedenih u čl. 5. Propisan je i rok za donošenje odluke o pristanku.

Kako se pristanak mora dati ako je riječ o djelu koje je po Okvirnoj odluci ekstradibilno, a ne postoje smetnje za predaju koje predviđa ista ta odluka, daje se zaključiti da država izdavanja naloga može kazneno goniti predanu osobu ili protiv nje izvršiti kaznenu sankciju ili sigurnosnu mjeru za bilo koje kazneno djelo počinjeno prije predaje koje ulazi u područje primjene Okvirne odluke. Jedino prethodno treba zatražiti pristanak izvršne sudske vlasti.

Za kraj pregleda ovoga članka ostavili smo njegov st. 1. Naime, u st. 1. regulira se institut prešutnoga pristanka države izvršenja naloga. Stoji da svaka država članica može obavijestiti Glavno tajništvo Vijeća da se u njezinim odnosima s drugim državama članicama, koje su dale jedanku izjavu, presumira da je pristanak dan za kazneni progon, osuđivanje ili pritvor s ciljem izvršenja

zatvorske kazne ili sigurnosne mjere za kazneno djelo počinjeno prije predaje, osim ako u pojedinom slučaju izvršna pravosudna vlast ne izjavi drugačije u svojoj odluci o predaji.

Pristanak izvršne pravosudne vlasti dovoljan je da ne dođe do primjene pravila specijaliteta. Uvođenje instituta prešutnoga pristanka znači zapravo ukidanje pravila specijaliteta u odnosima između država članica koje su dale izjavu u tom smislu. Izjava ne dolazi od izvršne pravosudne vlasti, već od države članice. Ipak, izvršna pravosudna vlast je ona koja u konkretnom slučaju može odustati od primjene instituta prešutnoga pristanka, o čemu se, ako želi iskoristiti tu mogućnost, mora očitovati u svojoj odluci o predaji.

Iako je izvršna pravosudna vlast, kako smo prije vidjeli, zapravo dužna pristati na progon ili kažnjavanje osobe za kaznena djela počinjena prije predaje koja ulaze u područje primjene europskog uhidbenog naloga, uvođenjem instituta prešutnoga pristanka znatno se olakšava cijeli postupak dobivanja pristanka. Naime, postupak dobivanja pristanka povezan je s nizom formalnosti vezanih u prvom redu za informacije kojima zahtjev mora biti popraćen. Ako u konkretnom slučaju vrijedi prešutni pristanak, otpada potreba da se šalje zahtjev, a time se izbjegavaju i sve formalnosti s tim povezane.

Koliko se značenje daje prešutnom pristanku, vidi se i po tome što je regulirano st. 1. ovoga članka, prije nego je definirano i samo pravilo specijaliteta i nego su navedene ostale pretpostavke ispunjenje kojih znači njegovu neprimjenu. Naime, primjena instituta prešutnoga pristanka znači ujedno neprimjenu svih ostalih odredbi ovoga članka. Ako postoji prešutni pristanak, uopće nije potrebno provjeravati postoji li neka druga pretpostavka ispunjenje koje državi izdavanja naloga dopušta uzmak od pravila specijaliteta.⁸⁸

2.3.3. Predaja ili daljnje izručenje

I čl. 28. odnosi se samo na ona kaznena djela koja su počinjena prije predaje. Do njegove primjene dolazi nakon što je osoba predana državi izdavanja naloga, a država izdavanja naloga primi europski uhidbeni nalog koji se odnosi na istu osobu od neke druge države članice, različite od države članice izvršenja naloga. Da bi u tom slučaju država članica izdavanja naloga mogla predati traženu osobu drugoj državi članici koja tu osobu traži na temelju europskog uhidbenog naloga, potreban joj je pristanak države članice izvršenja

⁸⁸ Prema Prijedlogu okvirne odluke (čl. 41. – *Other offences*), primjena pravila specijaliteta trebala je biti ukinuta. Jedini slučajevi u kojim se iznimno dopuštalo pozivanje na načelo specijaliteta odnosili su se na kaznena djela na tzv. negativnoj listi (*supra*, bilješka 38), na slučajeve kada država članica izdavanja naloga primjenjuje ekstrateritorijalnu jurisdikciju (*supra*, bilješka 38) te na amnestiju (*supra*, 2.1.3.1. i bilješka 39).

odnosno izvršne sudske vlasti. Osim mogućnosti da traži pristanak izvršne sudske vlasti, postoji još niz pretpostavki ispunjenje kojih dopušta državi izdavanja naloga da preda traženu osobu bez takvog pristanka.

Stavak 3. ovoga članka sadržava odredbe prema kojima izvršna sudska vlast pristaje na predaju drugoj državi članici:

- a) zahtjev za pristanak bit će poslan u skladu s čl. 9., popraćen informacijama navednim u čl. 8. st. 1. i preveden u skladu s čl. 8. st. 2.;
- b) pristanak će se dati kad je kazneno djelo za koje se traži predmet predaje u skladu s odredbama Okvirne odluke;
- c) odluka će se donijeti najkasnije 30 dana nakon primitka zahtjeva;
- d) pristanak će se odbiti po osnovama navedenim u čl. 3.; osim toga može biti odbijen jedino po osnovama navedenim u čl. 4.

Za situacije navedene u čl. 5. država članica izdavanja naloga mora dati tamo navedena jamstva.

Vidi se da su pravila za pristanak propisana ovim člankom jednaka pravilima za pristanak propisanim prethodnim člankom.⁸⁹

Jednako kao što prethodni članak predviđa mogućnost davanja prešutnoga pristanka,⁹⁰ čini to i ovaj članak, opet u st. 1. Svaka država članica može obavijestiti Glavno tajništvo Vijeća da se u njezinim odnosima s drugim državama članicama koje su dale jednaku izjavu, pristanak za predaju osobe državi članici različitoj od države članice izvršenja naloga, sukladno europskom uhidbenom nalogu izdanom za kaznena djela počinjena prije predaje, smatra danim, osim ako u pojedinom slučaju izvršna sudska vlast izjavi drugačije u svojoj odluci o predaji. Prešutni pristanak ovdje ima jednako značenje kao u prethodnom članku, pa se stoga upućuje na prethodna izlaganja.⁹¹

Osim prešutnoga pristanka države izvršenja naloga (st.1.) i, ako takav institut ta država ne primjenjuje uopće ili ga je samo izvršna sudska vlast isključila u konkretnom slučaju, naknadnog pristanka izvršne sudske vlasti (st.3.), postoje i ostali slučajevi kad osoba koja je predana državi izdavanja naloga na temelju europskog uhidbenog naloga može biti predana državi članici različitoj od izvršne države članice na temelju europskog uhidbenog naloga izdanog za kazneno djelo počinjeno prije njegove predaje. Ti su slučajevi sljedeći:

- a) kada tražena osoba, iako je imala mogućnost napustiti teritorij države članice kojoj je predana, nije to učinila u roku 45 dana od puštanja na slobodu ili se vratila na taj teritorij nakon što ga je napustila;
- b) kada tražena osoba pristane da bude predana državi članici različitoj od izvršne države članice, na temelju europskog uhidbenog naloga. Prista-

---

⁸⁹ *Supra*, 3.2.

⁹⁰ *Supra*, 3.2.

⁹¹ *Supra*, 3.2.

nak će biti dan pred nadležnom sudskom vlasti države članice izdavanja naloga i bit će zabilježen u skladu s nacionalnim pravom te države. Bit će zabilježen tako da učini jasnim da ga je osoba koje se tiče dala dobrovoljno i u punoj svijesti o posljedicama. U tom cilju, tražena osoba imat će pravo na pravnog savjetnika;

- c) kad se na traženu osobu ne primjenjuje pravilo specijaliteta u skladu s čl. 27. st. 3. točkama a), e), f) i g).

Ako se na traženu osobu ne primjenjuje pravilo specijaliteta u gore navedenim slučajevima, automatski se ne primjenjuje ni pravilo da ne može biti predana nekoj drugoj državi članici na temelju europskog uhidbenog naloga izdanog za kazneno djelo počinjeno prije predaje, bez pristanka izvršne države članice odnosno izvršne sudske vlasti. U tim slučajevima nije uopće potrebno provjeravati primjenjuje li se institut prešutnoga pristanka, niti je potrebno tražiti pristanak izvršne države članice, jer su pretpostavke za predaju drugoj državi članici ispunjene već činjenicom da se ne primjenjuje pravilo specijaliteta. Zato uvijek prije nego se odlučuje o takvim pitanjima treba provjeriti je li se prije odlučivalo o primjeni pravila specijaliteta.⁹²

St. 4. uređuje situaciju koja nastaje kada država članica izdavanja naloga dobije zahtjev za izručenjem predane osobe. Ovdje se ne primjenjuje institut prešutnoga pristanka, a predana osoba ne može biti izručena trećoj državi bez pristanka nadležne vlasti u državi članici koja je predala traženu osobu. Takav će pristanak biti dan u skladu s konvencijama kojima je ta država članica obvezana i u skladu s njezinim domaćim pravom. Jasno se, dakle, razlikuju odnosi između država članica međusobno utemeljeni na europskom uhidbenom nalogu i odnosi između država članica i trećih država utemeljeni na tradicionalnom sustavu izručenja.

2.3.4. Predaja imovine i troškovi

Na zahtjev sudske vlasti izdavanja naloga ili na vlastitu inicijativu, izvršna sudska vlast, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, oduzet će i predati imovinu:

- a) koja može biti upotrijebljena kao dokaz;
b) koja je oduzeta od tražene osobe kao posljedica kaznenog djela (čl. 29. st. 1.).

Ta će imovina biti predana čak i ako europski uhidbeni nalog nije mogao biti izvršen zbog smrti ili bijega tražene osobe (čl. 29. st. 2.).

Ako ta imovina može biti predmet oduzimanja ili izvlaštenja na teritoriju izvršne države članice, ta je država može, ako je to potrebno u svezi s kazne-

⁹² O primjeni pravila specijaliteta *supra*, 3.2.

nim postupkom koji je u tijeku, privremeno zadržati ili predati državi članici izdavanja naloga, uz uvjet da se vrati (čl. 29. st. 3.).

Bilo koja prava izvršne države članice ili trećih osoba stečena na toj imovini bit će sačuvana. Ako takva prava postoje, država članica izdavanja naloga vratit će imovinu bez naplate izvršnoj državi članici čim se kazneni postupak završi (čl. 29. st. 4.).

Troškove koji su nastali na teritoriju izvršne države članice radi izvršenja europskog uhidbenog naloga snosit će ta država članica (čl. 30. st. 1.).

Sve ostale troškove snosit će država članica izdavanja naloga (čl. 30. st. 2.).

2.4. Opće i završne odredbe⁹³

Ovim se poglavljem uređuju pitanja položaja Okvirne odluke u postojećem međunarodnom sustavu i u domaćim pravnim sustavima. Donose se i neke posebne odredbe koje državama omogućuju da u prijelaznom razdoblju poduzmu potrebne mjere kako bi se stvorile pretpostavke za uspješno funkcioniranje sustava predaje koji se temelji na Okvirnoj odluci.

2.4.1. Odnos prema drugim pravnim instrumentima

Ne dirajući u njihovu primjenu u odnosima između država članica i trećih država, Okvirna će odluka, od 1. siječnja 2004.,⁹⁴ u odnosima između država članica zamijeniti odgovarajuće odredbe sljedećih konvencija primjenjivih u području izručenja:

- a) Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957., njezinoga Dopunskoga protokola od 15. listopada 1975., njezinoga Drugoga dopunskoga protokola od 17. ožujka 1978. i Europske konvencije o suzbijanju terorizma od 27. siječnja 1977., onoliko koliko se odnose na izručenje;
- b) Sporazuma između 12 država članica Europskih zajednica o pojednostavnjenju i modernizaciji sredstava slanja zahtjeva za izručenje od 26. svibnja 1989.;
- c) Konvencije od 10. ožujka 1995. o pojednostavnjenom postupku izručenja između država članica Europske unije;
- d) Konvencije od 27. rujna 1996. koja se odnosi na izručenje između država članica Europske unije;

---

⁹³ Chapter 4, General and final provisions.

⁹⁴ U Prijedlogu okvirne odluke kao datum od kojeg se počinje primjenjivati Okvirna odluka bio je predložen 1. lipnja 2004. (čl. 41. Prijedloga okvirne odluke).

e) Glave III, poglavlja 4. Konvencije od 19. lipnja 1990. kojom se primjenjuje Schengenski sporazum od 14. lipnja 1985. o postupnom ukidanju provjera na zajedničkim granicama (čl. 31. st. 1.).^{95, 96}

Iako se u čl. 31. st. 1. kao datum od kojeg se počinje primjenjivati Okvirna odluka navodi 1. siječnja 2004., državama članicama koje to žele omogućeno je čl. 34. st. 2. da izjavom upućenom Glavnom tajništvu Vijeća i Komisiji počnu primjenjivati Okvirnu odluku i prije, u odnosima s državama članicama koje su dale jednaku izjavu.

Što se tiče drugih dvostranih i višestраниh sporazuma ili dogovora, Okvirna odluka dopušta državama članicama da nastave primjenjivati one koji su na snazi na dan njezina usvajanja (13. lipnja 2002.), ali samo u onoj mjeri u kojoj omogućuju postizanje ciljeva Okvirne odluke i da se još pojednostavniji ili olakša postupak predaje osoba koje su predmet europskog uhidbenog naloga. Države članice dužne su, u roku tri mjeseca od stupanja na snagu Okvirne odluke, obavijestiti Vijeće i Komisiju o postojećim sporazumima i dogovorima koje namjeravaju i dalje primjenjivati (čl. 31. st. 2.).

Ne samo to. Okvirna odluka dopušta državama članicama zaključivanje dvostranih i višestраниh sporazuma i dogovora i nakon što Okvirna odluka stupi na snagu (7. kolovoza 2002.), kako bi se njima omogućilo da odredbe Okvirne odluke budu proširene i da se još više pojednostavniji i ubrza postupak predaje osoba na koje se odnosi europski uhidbeni nalog, osobito postavljajući kraće rokove od onih u čl. 17.⁹⁷, proširujući listu kaznenih djela iz čl. 2. st. 2.⁹⁸, smanjujući broj smetnji za predaju od onih navedenih u čl. 3. i 4.⁹⁹ ili snižavajući prag propisan čl. 2. st. 1. i 2.¹⁰⁰ Jasno se iznosi ideja da Okvirna odluka nije dosegla krajnju granicu, već da postoji još prostora za uvođenje novih mjera kojima je cilj ubrzati i olakšati predaju traženih osoba. Države članice dužne su, u roku tri mjeseca od potpisivanja novog sporazuma ili dogovora, o njemu obavijestiti Vijeće i Komisiju.

Takvi sporazumi i dogovori ni na koji način ne mogu utjecati na odnose između država članica koje nisu njihove strane.

---

⁹⁵ U točki 11 Preambule stoji: "U odnosima između država članica, europski uhidbeni nalog treba zamijeniti sve ranije instrumente koji se odnose na izručenje, uključujući odredbe poglavlja III Konvencije kojom se primjenjuje Schengenski sporazum, a koje se tiču izručenja."

⁹⁶ Ali, čl. 31. st. 3. propisuje da će odredbe tih konvencija i sporazuma, ako se primjenjuju na teritorije država članica ili teritorije za čije su međunarodne odnose države članice odgovorne, a na koje se ne primjenjuje Okvirna odluka, i dalje regulirati odnose između tih teritorija i država članica.

⁹⁷ *Supra*, 3.7.

⁹⁸ *Supra*, 2.1.2.

⁹⁹ *Supra*, 2.1.3.1. i 2.1.3.2.

¹⁰⁰ *Supra*, 2.1.2.

2.4.2. Prijelazna odredba

Čl. 32. uređuje odnos Okvirne odluke prema onim zahtjevima za izručenje koji su primljeni prije nego se Okvirna odluka počne primjenjivati, dakle prije 1. siječnja 2004. S takvim će se zahtjevima postupati u skladu s pravnim instrumentima koji se odnose na izručenje, a koji se regulirali taj postupak prije nego se Okvirna odluka počela primjenjivati, onima nabrojenim u čl. 31. st. 1. Za one zahtjeve koji su primljeni nakon tog dana bit će mjerodavne odredbe koje su usvojile države članice sukladno Okvirnoj odluci. Naime, kako će se vidjeti poslije, Okvirna se odluka ne primjenjuje neposredno na području država članica, već traži da se donesu nacionalni propisi s njom usklađeni (čl. 34.).

Međutim, ostavlja se mogućnost državama članicama da primjenu Okvirne odluke ne određuju prema datumu primitka zahtjeva za izručenje, već prema vremenu počinjenja kaznenog djela na koje se takav zahtjev odnosi. Naime, svaka država članica može, u vrijeme usvajanja Okvirne odluke od Vijeća, izjaviti da će kao izvršna država članica i dalje sa zahtjevima za izručenje koji se odnose na djela počinjena prije datuma koji odrede, a koji ne može biti kasniji od 7. kolovoza 2002. (dan stupanja na snagu Okvirne odluke), postupati u skladu sa sustavom izručenja primjenjivim prije 1. siječnja 2004. Ako je kazneno djelo počinjeno prije datuma koji država članica odredi u svojoj izjavi, bez obzira na činjenicu da je zahtjev za izručenje stigao poslije 1. siječnja 2004. i bez obzira na to kad je stigao, država članica koja u tom slučaju postupka kao država izvršenja naloga primjenjivat će pravila tradicionalnog sustava izručenja. Jednako vrijedi i za europski uhidbeni nalog koji se odnosi na takvo kazneno djelo.

Takva će se izjava objaviti u Službenom listu Europskih zajednica. Država članica koja je dala takvu izjavu može je povući u bilo kojem trenutku.

Takvu su izjavu dale Francuska, Italija i Austrija.¹⁰¹

2.4.3. Implementacija

Već je kazano da se Okvirna odluka ne primjenjuje neposredno na području država članica.¹⁰² Države članice poduzet će potrebne mjere kako bi udovolji-

---

¹⁰¹ Francuska je izjavila da će kao izvršna država članica nastaviti postupati sa zahtjevima koji se odnose na djela počinjena prije 1. listopada 1993. u skladu sa sustavom primjenjivim prije 1. siječnja 2004. Italija će to činiti u odnosu na ona kazena djela počinjena prije stupanja na snagu Okvirne odluke (7. kolovoza 2002.), jednako i Austrija. Tako u izjavama određenih država članica o usvajanju Okvirne odluke, koje se nalaze u njezinu Aneksu.

¹⁰² Pogledaj čl. 34. (2)(b) Ugovora o Europskoj uniji i *supra*, 1.

le odredbama Okvirne odluke. Dužne su to učiniti do 31. prosinca 2003. (čl. 34. st. 1.).

Poduzimanje potrebnih mjera znači donošenje odgovarajućih odredaba kojima se u njihovo nacionalno pravo ugrađuju obveze koje su im podijeljene Okvirnom odlukom. Države članice dužne su Glavnom tajništvu i Komisiji dostaviti tekstove tih odredaba. Tom prilikom, svaka država članica može izjaviti da će odmah primjenjivati Okvirnu odluku u odnosima s onim državama članicama koje su dale jednaku izjavu.

Glavno tajništvo Vijeća obavijestit će države članice i Komisiju o informacijama primljenim u skladu s čl. 7. st. 2., čl. 8. st. 2., čl. 13. st. 4. i čl. 25. st. 2.¹⁰³ Također će dati da se te informacije objave u Službenom listu Europskih zajednica (čl. 34. st. 2.).

Na temelju informacija o kojima ju je obavijestilo Glavno tajništvo Vijeća, Komisija će najkasnije do 31. prosinca 2004. podnijeti izvještaj Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni Okvirne odluke, popraćen, gdje je to potrebno, zakonskim prijedlozima (čl. 34. st. 3.).

Vijeće će u drugoj polovini 2003. provesti istraživanje posebno o praktičnoj primjeni odredaba Okvirne odluke od država članica i o funkcioniranju Schengenskog informacijskog sustava (čl. 34. st. 4.).

Ovim se člankom uspostavlja kontrolni mehanizam nad funkcioniranjem Okvirne odluke. Državama članicama nameće se obveza dostave implementacijskih propisa, a Komisija ima zadaću pratiti stanje glede implementacije i primjene Okvirne odluke.

Okvirnu odluku danas su implementirale sve države članice, uključujući Rumunjsku i Bugarsku koje su u članstvo primljene 1. siječnja 2007.¹⁰⁴

Ipak, proces implementacije nije prošao bez poteškoća. Samo je manji broj država članica udovoljio rokovima propisanim čl. 34. st. 1., donoseći do 31. prosinca 2003. odgovarajuće implementacijske propise. Od tadašnjih 25 država članica, posljednja koja je to učinila jest Italija, koja je 22. travnja 2005. donijela zakon kojim je implementirana Okvirna odluka.

Iako je Komisija izrazila zadovoljstvo činjenicom da je Okvirna odluka implementirana, način na koji je implementirana, ne samo s obzirom na zakašnjenje već ponajprije s obzirom na sukladnost implementacijskih propisa s Okvirnom odlukom, ipak izaziva nezadovoljstvo te je Komisija u tom smislu

---

¹⁰³ Riječ je o obavijestima koje su države članice dužne u skladu s navedenim odredbama Odluke dostaviti Glavnom tajništvu, a odnose se na ulogu središnjih vlasti (čl. 7. st. 2.), jezik(e) europskog uhidbenog naloga (čl. 8. st. 2.), mogućnost opozivanja pristanka na predaju (čl. 13. st. 4.) i nacionalne vlasti nadležne za pitanja tranzita traženih osoba (čl. 25. st. 2.).

¹⁰⁴ Podaci o nacionalnim implementacijskim propisima država članica i njihovi tekstovi dostupni su na internetskoj adresi: http://www.consilium.europa.eu/cms3_Applications/applications/PolJu/details.asp?id=66&lang=EN&cmsid=720

u svojim izvješćima^{105, 106} otvoreno kritizirala države članice koje, svojevolumeno tumačeći odredbe Okvirne odluke ili svjesno od njih odstupajući, donose implementacijske propise koji se manje ili više razlikuju od odredbi Okvirne odluke. Tako u aneksima svog prvog i drugog izvješća, uspoređujući Okvirnu odluku s implementacijskim propisima članak po članak, sistematizira države članice u one koje su potpuno, djelomično ili pogrešno implementirale Okvirnu odluku.

Valja priznati činjenicu da sustav koji donosi Okvirna odluka znatno odstupa od prethodnog, donoseći promjene koje traže katkad i radikalne zahvate u nacionalni pravni sustav. Osobito je u tom pogledu važno pitanje predaje vlastitih državljana.¹⁰⁷ Tako je nekoliko država članica promijenilo svoj ustav kako bi udovoljilo odredbama Okvirne odluke koje se odnose na predaju državljana.¹⁰⁸ Druge su, međutim, radije izabrale zaobilazne putove, implementirajući Okvirnu odluku na način koji daje prednost njihovim ustavima ili koji favorizira državljanu te zemlje. Upravo su zbog tog pitanja implementacijski zakoni u nekim državama članicama podvrgnuti kontroli ustavnih sudova ili onih koji u toj državi obavljaju istu funkciju. Ishod te kontrole uglavnom je bio poražavajući za europski uhiđbeni nalog.¹⁰⁹

---

¹⁰⁵ Komisija je u skladu s čl. 34. st. 3. Okvirne odluke do sada podnijela dva izvješća (Report from the Commission based on Article 34 of the Council Framework Decision on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States) u kojima se analizira implementacija i primjena Okvirne odluke. Prvo je izvješće podneseno 23. veljače 2005., a drugo 24. siječnja 2006. Dostupna su na sljedećim internetskim adresama: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52005DC0063:EN:HTML>; <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52006DC0008:EN:HTML>

¹⁰⁶ Pogledaj čl. 34. st. 3. Okvirne odluke.

¹⁰⁷ *Supra*, 2.1.3.

¹⁰⁸ To su Njemačka, Portugal, Slovačka i Slovenija. Navodi se da je prije uvođenja europskog uhiđbenog naloga čak 14 od tadašnjih 25 država članica u svojim ustavima sadržavalo odredbu kojom se zabranjuje ili barem ograničava izručenje državljana. Tako Deen-Racsmay, Z. Lessons of the European Arrest Warrant for Domestic Implementation of the Obligation to Surrender Nationals to the International Criminal Court, *Leiden Journal of International Law*, 20 (2007.). Dostupno na internetskoj adresi: <http://journal.cambridge.org>

¹⁰⁹ Prvi je odluku donio poljski Ustavni sud (Polish Constitutional Tribunal) koji je odredbu zakona kojim je implementirana Okvirna odluka, a koja se odnosi na predaju poljskih državljana, proglasio protivnom Ustavu koji zabranjuje izručenje poljskih državljana drugim zemaljama. Ta je odluka donesena u travnju 2005. U srpnju iste godine njemački je Savezni ustavni sud ukinuo implementacijski zakon držeći da je neustavan zbog toga što njemačkim državljanima nije pružio sva jamstva koja osigurava Ustav za slučaj da se izručuju drugoj državi. Njemačka je, naime, promijenila svoj Ustav i u ograničenom opsegu omogućila izručenje svojih državljana, uz pružanje jamstava propisanih Ustavom. Njemačka je donijela novi implementacijski zakon 2. kolovoza 2006. U studenom 2005. ciparski je Vrhovni sud proglasio izručenje ciparskih državljana bilo kojoj državi neustavnim. Europski je uhiđbeni nalog "preživio" suočavanje s ustavnim sudovima Grčke i Češke. Tako u House of Lords, The European Union Committee,

Takav razvoj događaja nužno se negativno odražava na funkcioniranje sustava predaje između država članica Europske unije. Postavlja se i pitanje primjene pravila uzajamnosti.¹¹⁰ Međutim, iako se ne smije podcjenjivati važnost odluka pojedinih ustavnih sudova država članica, ipak ostaje mogućnost da se svi ti problemi riješe promjenom ustava tih država. Puno veću važnost za europski uhiđbeni nalog ima presuda koju je donio Europski sud pravde u postupku pokrenutom na zahtjev belgijskog Ustavnog suda.¹¹¹ Naime, u srpnju 2005. taj je sud podnio Europskom sudu pravde zahtjev za rješavanjem prethodnog pitanja koje se pojavilo u postupku pred tim sudom. Od Europskog suda pravde tražilo se da ocijeni sukladnost Okvirne odluke s Ugovorom o Europskoj uniji te da ocijeni je li lista od 32 kaznena djela na koja se ne primjenjuje pravilo obostrane kažnjivosti diskriminatorna. Vođenje tog postupka pred Europskim sudom pravde dovodilo je do stanja pravne nesigurnosti glede primjene Okvirne odluke i ugrožavalo opstanak cjelokupnog sustava izgrađenog na njezinim temeljima. Europski sud pravde konačno je, 3. svibnja 2007., presudio taj slučaj i našao da je Okvirna odluka u potpunosti u skladu s odredbama Ugovora o Europskoj uniji¹¹² te da lista od 32 kaznena djela na koja se ne primjenjuje pravilo obostrane kažnjivosti nije diskriminatorna.¹¹³

Međutim, svim tim poteškoćama usprkos, države članice primjenjuju europski uhiđbeni nalog¹¹⁴ te se kroz njegovu primjenu pokazao niz njegovih

---

European Arrest warrant, Recent Developments, 2006. (dalje House of Lords). Dostupno na internetskoj adresi: <http://www.publications.parliament.uk>. O presudi poljskoga Ustavnoga suda i njezinim učincima više u: Lazowski, A., Constitutional Tribunal on the Surrender of Polish Citizens under the European Arrest Warrant. Decision of 27 April 2005, European Constitutional Law Review, 1:569-581, 2005., a o presudi njemačkoga Ustavnoga suda u: Sinn, A. i Worner, L., The European Arrest Warrant and Its Implementation in Germany- Its Constitutionality, Laws and Current Developments, Zeitschrift fur Internatinalne Strafrechtsdogmatik, 5/2007.

¹¹⁰ Tako su nakon donošenja odluke njemačkog Saveznog ustavnog suda španjolske sudske vlasti odbile u nekoliko navrata postupati po europskom uhiđbenom nalogu koji su joj uputile njemačke sudske vlasti, pozivajući se na svoj ustav koji zabranjuje izručenje u slučaju nepostojanja uzajamnosti. Tako u House of Lords.

¹¹¹ Belgian Court of Arbitration.

¹¹² "Examination of the questions submitted has revealed no factir capable of affecting the validity of Council Framework Decision...", iz izreke presude Europskog suda pravde, *infra*, bilješka 113.

¹¹³ Presuda Europskog suda pravde dostupna je na internetskoj adresi: http://www.consilium.europa.eu/cms3_Applications/applications/PolJu/details.asp?id=66&lang=EN&cmsid=720

¹¹⁴ Komisija u svom izvješću navodi da je do rujna 2004. europski uhiđbeni nalog upotrijebljen u više od 2.000 slučajeva, od čega je u 653 slučaja došlo do uhićenja tražene osobe, a u 104 slučaja i do predaje te osobe. House of Lords navodi da je Ujedinjeno Kraljevstvo u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 22. veljače 2006. primilo 5.732 europska uhiđbena naloga, od toga je 175 osoba uhićeno, a 88 predano. Velika razlika između broja primljenih naloga i broja uhićenja i predaja objašnjava se činjenicom da se nalози šalju putem znaka za uzbunu u

prednosti pred klasičnim sustavom izručenja. Posebno se naglašava brzina postupanja kao jedna od najznačajnijih prednosti europskog uhidbenog naloga.¹¹⁵

Iz svega navedenog proizlazi da je Okvirna odluka uspješno implementirana, iako ostaje otvoreno pitanje njezine primjene u nekim od država članica sudovi kojih su neustavnim proglasili izručenje vlastitih državljana. Međutim, opravdano se može očekivati da će te države učiniti potrebne napore kako bi izmijenile odgovarajuće ustavne odredbe ili pronašle neke druge putove, uspješnije od prijašnjih, kojima će pomiriti zahtjeve svojeg ustavnog poretka i Okvirne odluke. Ogromno značenje za sadašnje funkcioniranje, a osobito za budućnost, ne samo funkcioniranja već postojanja sustava predaje izgrađenog na Okvirnoj odluci, imao je postupak pred Europskim sudom pravde koji je trebao utvrditi je li usvajanje okvirnih odluka ispravan, s Ugovorom o Europskoj uniji usklađen, put za primjenu načela uzajamnog priznanja ili je jedini put kojim se mogu činiti tako značajne promjene u pravnim sustavima država članica klasični put potpisivanja i ratificiranja konvencija.¹¹⁶ Europski sud pravde donio je presudu u ovom slučaju, a njezina izreka značajno određuje budućnost ne samo europskog uhidbenog naloga već i ostalih mjera koje su u pripremi¹¹⁷ i kojima se primjenom načela uzajamnog priznanja nastoji unutar granica Europske unije stvoriti jedinstveno područje slobode, sigurnosti i pravde.

Usprkos svim teškoćama, države članice su prepoznale prednosti europskog uhidbenog naloga, prvenstveno kao djelotvornog sredstva u borbi protiv terorizma i drugih oblika transnacionalnog kriminala, te se njime često i uspješno koriste.

3. ZAKLJUČAK

Sustav predaje koji uvodi Okvirna odluka, a kojim se između država članica Europske unije zamjenjuje dotadašnji sustav izručenja, izazvao je

---

Schengenskom informacijskom sustavu te putem Interpola pa na taj način nisu upućeni samo jednoj državi članici.

¹¹⁵ Tako Komisija u svom izvješću navodi da se prosječno vrijeme potrebno za izvršenje naloga smanjilo s više od 9 mjeseci na 43 dana, a u slučaju da je osoba dala pristanak na predaju, na 13 dana. Komisija također navodi da više od polovine traženih osoba pristaje na predaju.

¹¹⁶ Pogledaj čl. 34. (2)(d) Ugovora o Europskoj uniji te *supra*, 1.

¹¹⁷ Proposal for a Council Framework Decision on the European Evidence Warrant for obtaining objects, documents and data for use in proceedings in criminal matters. Taj je prijedlog Komisija podnijela 14. studenoga 2003., ali problemi vezani za implementaciju i primjenu europskog uhidbenog naloga presudno su utjecali na dinamiku postupanja glede toga prijedloga, pa Okvirna odluka još nije usvojena.

mnoge dvojbe, pa i protivljenja. To se moglo očekivati s obzirom na tako značajan zaokret u pitanjima izručenja. Predaja vlastitih državljana, uklanjanje pretpostavke obostrane kažnjivosti za određene kategorije kaznenih djela, odnos prema ljudskim pravima neki su od najčešće isticanih prigovora protivnika europskog uhidbenog naloga. Međutim, ne samo da je Okvirna odluka implementirana već su se sve države članice već koristile europskim uhidbenim nalogom. Primjenom naloga pokazale su se njegove prednosti, u prvom redu kroz brzinu postupanja. Postupak predaje djeluje u potpunosti kao postupak između nadležnih sudskih vlasti, uklanja se uloga središnjih vlasti sudjelovanje kojih je često dovodilo do odugovlačenja postupka izručenja. Brzini pridonosi i jedinstveni oblik europskog uhidbenog naloga, mogućnost korištenja različitih sredstava slanja kao i postojanje rokova za donošenje odluke o izvršenju i za predaju tražene osobe. Ne smije se zaboraviti da je smanjen broj smetnji za predaju, što olakšava izvršenje europskog uhidbenog naloga. Postupak je učinkovitiji, brži, ali pritom se osigurava poštovanje temeljnih ljudskih prava tražene osobe. I u pogledu zaštite tih prava učinjene su neke pozitivne promjene: preciznije je određena primjena pravila *ne bis in idem*, naglašeno je pravo uhićene osobe na pomoć pravnog savjetnika (odvjetnika), ograničeno je trajanje pritvora za potrebe izvršenja naloga, odluke se moraju donositi uz poštovanje načela odlučivanja u primjerenom roku.

Okvirna se odluka susrela i s nizom teškoća, posebno pri implementaciji, a prvi obračuni s ustavnim sudovima država članica pokazali su njihovu spremnost da zaštiti vlastitih državljana daju prednost pred suradnjom u borbi protiv terorizma i transnacionalnog kriminala, ako ta borba uključuje poduzimanje mjera protivnih ustavima država. Uza sve to, i sam je opstanak sustava europskog uhidbenog naloga izgrađenog na Okvirnoj odluci bio doveden u pitanje dok se čekala odluka Europskog suda pravde je li Okvirna odluka u skladu s Ugovorom o Europskoj uniji.

Ne smije se zaboraviti da Okvirna odluka čini dio zajedničke pravne stečevine i da Republiku Hrvatsku odnosno njezina zakonodavca čeka zadaća implementacije Okvirne odluke u nacionalno pravo. Već je sada izvjesno da će trebati učiniti znatne promjene u tom smislu, pa i mijenjati ustavne odredbe o neizručivanju hrvatskih državljana.¹¹⁸ Pitanja izručenja u Republici Hrvatskoj uređena su Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima.¹¹⁹ Osim tog zakona, postoji i niz međunarodnih ugovora (dvostranih i višestranih) koji se primjenjuju na pitanja izručenja u odnosima s onim državama koje su stranke tih ugovora.¹²⁰ Međunarodni ugovori imaju prednost u primjeni pred Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvari-

---

¹¹⁸ Ustav RH u čl. 9. st. 2. zabranjuje izručenje vlastitih državljana.

¹¹⁹ Narodna novine, Međunarodni ugovori, 178/04.

¹²⁰ Popis tih ugovora može se naći u knjizi: Krapac, MKP.

ma. Zakon se primjenjuje tek ako s kojom državom ne postoji takav ugovor te na ona pitanja koja ugovorom nisu uređena. Kako se Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima temelji na tradicionalnom sustavu izručenja, tako će ga ili trebati dopuniti ili donijeti nov zakon kojim će se Okvirna odluka implementirati u hrvatsko pravo. Na taj će se način stvoriti paralelni sustavi izručenja (predaje), jedan koji će uređivati odnose između država članica Europske unije (ubrajajući tu i Republiku Hrvatsku kad postane članicom), reguliran odredbama implementirajućeg zakona,¹²¹ i drugi kojim će se uređivati odnosi između Republike Hrvatske i država nečlanica Europske unije, reguliran međunarodnim ugovorima koji se odnose na pitanja izručenja te odredbama Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima.

LITERATURA

1. Apap, Joanna i Carrera, Sergio, Judicial Cooperation in Criminal Matters, European Arrest Warrant, A Good Testing Ground for Mutual Recognition in the Enlarged EU?, 2004., www.eurowarrant.net
2. Deen-Racsmay, Zsuzsanna i Blekxtoone, Rob, The Decline of the Nationality Exception in European Extradition? The Impact of the Regulation of (Non-)Surrender of Nationals and Dual Criminality under the European Arrest Warrant, www.eurowarrant.net
3. Deen-Racsmay, Zsuzsanna, Lessons of the European Arrest Warrant for Domestic Implementation of the Obligation to Surrender Nationals to the International Criminal Court, London Journal of International Law, 20 (2007.), <http://journals.cambridge.org>
4. Derenčinović, Davor, Novi antiterorizam na razmeđu depolitizacije i dejuridizacije, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 2002./3-4, www.pravnadatoteka.hr
5. Gačić, Milica, Englesko-hrvatski rječnik prava, Naklada Ljevak, Zagreb, 2004.
6. Gomez-Jara, Diez, European Arrest Warrant and the Principle of Mutual Recognition, 2006., www.mpicc.de/eucrim
7. Harding, Gareth, EU debates freedom vs. Security, United Press International, 2005., www.eurowarrant.net
8. Krapac, Davor, Međunarodna kaznenopravna pomoć, Narodne novine, Zagreb, 2006.
9. Krapac, Davor, Verdicts *in absentia*, u knjizi: Blextoon, R. et al., eds., Handbook on the European Arrest Warrant, The Netherlands and the Authors, T-M-C-Asser Press, The Hague, 2005., str. 119-135.
10. Lazowski, A., Constitutional Tribunal on the Surrender of Polish Citizens under the European Arrest Warrant, Decision of 27 April 2005, European Constitutional Law Review, 1:569-581, 2005.
11. Sinn, A. i Worner, L., The European Arrest Warrant and Its Implementation in Germany - Its Constitutionality, Laws and Current Developments, Zeitschrift fur Internatinalne Strafrecht-sdogmatik, 5/2007.

---

¹²¹ O sudbini međunarodnih ugovora koji se odnose na pitanja izručenja, a koji uređuju odnose između RH i država članica EU, jednom kad RH postane članicom, pogledaj *supra*, 2.4.1.

12. Spencer, J. R., The European Arrest Warrant, 2005., www.eurowarrant.net
13. Turkalj, Kristijan, Borba protiv terorizma na razini Europske unije, Hrvatska pravna revija, 2002./10, str. 1-15, www.pravnadatoteka.hr
14. Van Ballegooij, W., Pfutzner, P., Leaf, M., The decisions in Poland, Germany and Belgium: Consequences for surrender based on a European arrest warrant, 2005., www.eurowarrant.net
15. Van der Wilt, H., The European Arrest Warrant and the principle ne bis in idem, u knjizi Blextoon, R. et al., eds., Handbook on the European Arrest Warrant, The Netherlands and the Authors, T-M-C-Asser Press, The Hague, 2005., str. 99-118.
16. House of Lords, The European Union Committee, European Arrest warrant, Recent Developments, 2006. Dostupno na internetskoj adresi: <http://www.publications.parliament.uk>
17. European Convention on Extradition, Explanatory Report, <http://conventions.coe.int>
18. Additional Protocol to the European Convention on Extradition, Explanatory Report, <http://conventions.coe.int>
19. Second Additional Protocol to the European Convention on Extradition, Explanatory Report, <http://conventions.coe.int>
20. Convention drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on simplified extradition procedure between the Member States of the European Union, Explanatory Report, <http://eur-lex.europa.eu>
21. Convention drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, relating to extradition between the Member States of the European Union, Explanatory Report, <http://eur-lex.europa.eu>
22. Proposal for a Council Framework Decision on the European arrest warrant and the surrender procedures Between Member States, (presented by the Commission), <http://eur-lex.europa.eu>

Propisi i sudske odluke

- Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, Narodne novine, Međunarodni ugovori, 178/04, www.nn.hr
- Zakon o potvrđivanju Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957., Dopunskog protokola Europske konvencije o izručenju od 15. listopada 1975. i Drugog dopunskog protokola Europske konvencije o izručenju od 17. ožujka 1978., Narodne novine, Međunarodni ugovori, 14/1994, www.nn.hr
- Convention drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on simplified extradition procedure between the Member States of the European Union, <http://eur-lex.europa.eu>
- Convention drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, relating to extradition between the Member States of the European Union, <http://eur-lex.europa.eu>
- Council Framework Decision of 13 June 2002 on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States, <http://eur-lex.europa.eu>
- Judgement of the Court (Grand Chamber), 3 May 2007, European Court of Justice, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62005J0303:EN:HTML>

Summary

THE EUROPEAN ARREST WARRANT

The Framework Decision on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States was adopted by the Council of the European Union on 13 July 2002. From 1 January 2004 it replaced numerous conventions applicable in the field of extradition in relations between the Member States of the European Union. The aim of the Framework Decision was to replace the mechanism of extradition with a quicker and more effective surrender procedure, thus taking a significant step in the process of creating an area of freedom, security and justice within the European Union. However, the process of its implementation showed that not all the Member States are equally prepared to accept the legal novelties of the “surrender system”.

The author provides a full overview of the Framework Decision provisions and indicates problems which appeared in the implementation process. Attention is also drawn to the incompatibility of the Croatian legal system with the requirements of the Framework Decision in the light of the Croatian accession process to the European Union.